

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA REGIONÁLNÍ A ENVIRONMENTÁLNÍ EKONOMIKY

Socioekonomický profil města Šenov

Socio-economic Profile of the Šenov City

Student:

Kořístková Klára

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Renáta Václavková

Ostrava 2012

Zadání bakalářské práce

Student: **Klára Kořístková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R040 Regionální rozvoj
Téma: **Socioekonomický profil města Šenov**
Socio-Economic Profile of the Šenov City

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teorie regionálního rozvoje
 3. Statistické šetření a jeho vyhodnocení
 4. Strategické řízení a plánování obcí
 5. Představení města Šenov
 6. Socioekonomická analýza města Šenov
 7. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

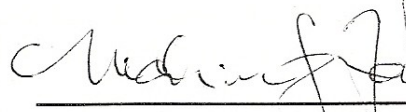
BAUEROVÁ, Alena et al. *Řízení obcí I*. Praha: Proffesional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-76-4.
WOKOUN, René et al. *Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
LÖSTER, Tomáš et al. *Statistické metody a demografie*. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2009. ISBN 978-80-86730-43-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

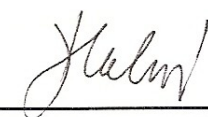
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Renáta Václavková**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

Ing. Jan Malinovský, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 2,4 a 5 dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne:

.....

podpis studenta

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala paní Ing. Renátě Václavkové za pomoc, cenné rady a odborné vedení při psaní této bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala paní Anně Stuchlíkové z Městského úřadu v Šenově za poskytnutí informací.

OBSAH

1	Úvod	5
2	Teorie regionálního rozvoje	6
2.1	Regionální rozvoj v ČR	6
2.2	Teorie regionálního rozvoje	6
2.2.1	Divergence versus konvergence	7
2.2.2	Vývoj názorů na roli státu v ekonomice pro teorie regionálního rozvoje	8
2.2.3	Druhy teorií regionálního rozvoje	8
2.2.4	Současné období regionální politiky	9
3	Statistické šetření a jeho vyhodnocení	10
3.1	Základní statistické pojmy	10
3.2	Fáze statistického šetření	10
3.3	Kvantitativní přístup	11
3.3.1	Postup kvantitativního výzkumu	11
3.4	Metodický postup	11
4	Strategické řízení a plánování obcí	13
4.1	Proces strategického řízení	13
4.1.1	Strategická analýza	13
4.1.2	Návrh strategie	14
4.1.3	Realizace strategie	14
4.1.4	Kontrola	14
4.2	Metoda zpracování strategického plánu	15
5	Představení města Šenov	17
5.1	Základní informace	17
5.2	Historie	18
5.3	Zajímavosti a pamětihodnosti	18
5.4	Mikroregion Slezská brána	19
6	Socioekonomická analýza města Šenov	20
6.1	OBYVATELSTVO	20
6.1.1	Populační vývoj	20
6.1.2	Charakteristika obyvatelstva	23
6.1.2.1	Věková struktura	23

6.1.2.2	Národnostní složení a náboženské vyznání.....	24
6.1.2.3	Vzdělání obyvatelstva.....	25
6.2	TRH PRÁCE.....	27
6.2.1	Ekonomická aktivita obyvatel.....	27
6.2.2	Nezaměstnanost.....	28
6.3	DOMOVNÍ A BYTOVÝ FOND	30
6.4	DOJÍŽDKA A VYJÍŽDKA DO ZAMĚSTNÁNÍ A ŠKOL	32
6.5	OBČANSKÁ VYBAVENOST	33
6.5.1	Školství.....	33
6.5.2	Zdravotnictví.....	35
6.5.3	Sociální služby	35
6.5.4	Kultura a sport.....	36
6.5.5	Obchodní síť	37
6.5.6	MěPOS Šenov	37
6.6	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	37
6.6.1	Doprava	37
6.6.2	Elektrická energie a plyn	38
6.6.3	Telekomunikace	39
6.6.4	Vodní hospodářství	40
6.6.4.1	Povrchová voda	40
6.6.4.2	Pitná voda.....	40
6.6.4.3	Odpadní voda	41
6.7	ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	42
6.8	SWOT analýza.....	45
6.8.1	Silné stránky (S)	45
6.8.2	Slabé stránky (W)	45
6.8.3	Příležitosti (O).....	46
6.8.4	Ohrožení (T).....	46
6.8.5	Rozšířená SWOT analýza	47
7	Závěr.....	49
	Seznam použité literatury	51
	Seznam zkratk	54

1 Úvod

V každém městě či obci dochází v průběhu času k různým změnám a ke společenskému i ekonomickému vývoji. Snahou města je dát tomuto vývoji nějaký směr a cíl, kterým by se měl ubírat tak, aby byli obyvatelé spokojeni a aby to vedlo ke zlepšení kvality života a postavení města v regionu. Je zcela zřejmé, že není možné vést rozvoj města na okamžitých rozhodnutích, které by měly daný problém řešit. Každý krok, který směřuje ke zlepšení kvality života, by se měl plánovat dopředu, aby se tak mohlo předejít zbytečným problémům. K tomu se používají plánovací dokumenty, jako jsou např. rozpočty obce, rozpočtové výhledy, rozvojové programy či územní a strategické plány.

Aby byl dokument dobrý a úspěšný, je důležité znát podrobné a aktuální informace o současné situaci a stavu obce. Jde tedy konkrétně o socioekonomickou analýzu, která tvoří profil města. Vytvoření socioekonomického profilu je cílem této práce. Fakta a poznatky získané vypracováním analýzy jsou podstatné a určující pro vytvoření SWOT analýzy, která slouží k vytyčení problémových okruhů, cílů a priorit. Socioekonomická analýza slouží také k odhadování dopadů navrhovaných rozvojových aktivit a k jejich zpětnému hodnocení. To znamená, že socioekonomický profil je velmi důležitou částí pro zpracování strategického plánu rozvoje města.

Pro tuto práci je zvoleno město Šenov v Moravskoslezském kraji. V teoretické části je popsána problematika regionálního rozvoje v České republice, dále jsou zde uvedeny teorie regionálního rozvoje, statistické šetření, popis procesu strategického řízení a stručné představení města. Praktická část obsahuje socioekonomický profil a v závěru SWOT analýzu s možným následným řešením.

Hlavními zdroji informací k vytvoření profilu jsou data z Českého statistického úřadu, především datové publikace ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 a 2011, dále z jiných institucí státní správy a v neposlední řadě také informace poskytnuté Městským úřadem v Šenově. K vytvoření teoretické části jsou použity informace z doporučené odborné literatury.

2 Teorie regionálního rozvoje

V této kapitole je zmíněna problematika regionálního rozvoje ČR, popis teorií regionálního rozvoje, dále tabulka, ve které jsou v časové posloupnosti zaznamenány hlavní etapy regionální politiky.

2.1 Regionální rozvoj v ČR

Problematika regionálního rozvoje nemá v České republice příliš pevné základy tak jako v zemích západní Evropy, kde má regionální politika velkou tradici. V ČR je to dáno několika příčinami. Je to menší stát a v období transformace byly malé regionální rozdíly. Důležitou roli také sehrál přístup k řízení společnosti v 90. letech, který odmítal regionální politiku jako formu státního zásahu do ekonomiky.

V současné době se však zájem o problematiku regionálního rozvoje zvyšuje. Tento fakt má vnitřní a vnější příčiny. Vnitřní příčiny jsou rozdílná míra nezaměstnanosti v regionech či výše průměrných mezd. Vznikl také zájem ze strany různých subjektů regionálního rozvoje (obecní, městské úřady, regionální rozvojové agentury apod.) o zpracování rozvojových strategií. A do vnějších příčin patří především vstup do EU a propojení regionální politiky s Lisabonskou strategií v programovém období 2007 – 2013. (Blažek 1999, 2009)

2.2 Teorie regionálního rozvoje

Pro tvoření adekvátní regionální politiky je velmi důležité znát teorie regionálního rozvoje. Teorie regionálního rozvoje mají poznávací i praktický význam. Jednak představují systém, který vysvětluje působení základních faktorů, subjektů, mechanismů a jiných souvislostí regionálního rozvoje a současně je také vědomost teorií regionálního rozvoje základem pro koncipování odpovídající regionální politiky či regionální rozvojové strategie. (Wokoun, 2009)

Teorie regionálního rozvoje jsou v některých případech jen upravenou, popřípadě zjednodušenou aplikací standardních ekonomických teorií na územní celky, v řadě jiných případů jsou naopak teorie regionálního rozvoje originálním příspěvkem k ekonomické teorii a představují možné cesty budoucího vývoje v obecné ekonomické teorii. (Blažek 2011, str. 45)

2.2.1 Divergence versus konvergence

Teorie regionálního rozvoje jsou tradičně děleny na konvergenční a divergenční. Teorie konvergenční nazývána také teorie regionální rovnováhy tvrdí, že přirozenou základní tendencí regionálního rozvoje je vyrovnávání rozdílů mezi regiony. Teorie divergenční neboli teorie regionální nerovnováhy tvrdí opak a to, že v průběhu vývoje dochází k dalšímu zvětšování meziregionálních rozdílů.

Výsledky studií zaměřených na zkoumání otázky, zdali je tendence regionálního rozvoje spíše ke konvergenci nebo k divergenci nejsou vůbec jednotné. Záleží na celé řadě faktorů. Nelze tedy tuto otázku zodpovědět, ale je jasné, že v různých obdobích, v různých sférách a na různých měřítkových úrovních dochází k odlišnému vývoji a trend je buď více konvergenční nebo více divergenční. (Blažek, 2009)

2.2.2 Vývoj názorů na roli státu v ekonomice pro teorie regionálního rozvoje

V tabulce 2.1 je uveden vývoj názorů na roli státu v ekonomice a ve společnosti a hlavní implikace regionálního rozvoje i pro koncepci regionální politiky. V tabulce je také uvedeno přibližné časové vymezení.

Tabulka 2.1: Hlavní vývojové etapy regionální politiky

obecný přístup	převažující teorie regionálního vývoje	regionální politika
neoklasický (1920-1940)	teorie reg. rovnováhy (zejm. tzv. neoklasické modely)	základní idea - „dělníci za práci“, hlavní nástroje - nástroje zvyšující mobilitu pracovních sil
keynesiánský (1950-1975)	teorie reg. nerovnováhy (např. teorie kumulativních příčin, teorie pólů růstu)	„práce za dělníky“, nástroje podporující příliv investic ze soukromého i veřejného sektoru do problémových regionů (investiční dotace, relokační instituce)
neomarxistický (1970 - 1985)	teorie reg. nerovnováhy (např. teorie prostorových dělb práce)	návrhy na opatření neomarxisté neformulovali (v soc. zemích byla reg. politika velmi účinná, ale za cenu ztráty vnější konkurenceschopnosti)
neokonzervativní (1975 -)	teorie reg. nerovnováhy (např. <i>path dependence</i> , nová teorie růstu)	„podpora lokální iniciativy“, podpora malých a středních firem, decentralizace kompetencí, deregulační opatření,
Neinstitucionální (1980 -)	teorie reg. nerovnováhy (např. teorie průmyslového okruhu, teorie učících se regionů)	„spolupráce a inovace“, podpora malých a středních firem, šíření inovací, <i>networking</i> , gradualistická proměna místních institucí, založená na učení

Zdroj: BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje*. Praha 2002, s.14.

2.2.3 Druhy teorií regionálního rozvoje

- *Neoklasické a neoliberální teorie*: Lokalizační teorie, Jednosektorový model, Dvousektorový model, Růstové účetnictví, Nová ekonomická geografie a nová teorie růstu.

- *Teorie skupiny jádro-periferie*: Teorie exportní základny, Harrodův-Domarův růstový model, Teorie růstových pólů, Teorie kumulativních příčin, Teorie nerovnoměrného rozvoje, Teorie polarizovaného rozvoje.
- *Strukturalistické přístupy*: Neomarxistické teorie rozvoje – teorie závislosti, Teorie nerovné směny, Teorie mezoekonomiky, Teorie výrobních cyklů a teorie ziskových cyklů, Regulační teorie.
- *Kritickorealistické přístupy*: Teorie prostorových dělb práce, Diskuse o lokalitách.
- *Institucionální směry*: Teorie výrobních okrsků a teorie flexibilní specializace, Teorie učících se regionů (interpretace, reflexivita a moc), Regionální inovační systémy (RIS), Triple helix (trojitá šroubovice), Klastry aj. (Blažek, 2011)

2.2.4 Současné období regionální politiky

Současné období regionální politiky je do značné míry eklektické; směšuje různorodé myšlenkové prvky. Časově lze vymezit do druhé poloviny 70. let 20. století až do současnosti. V tomto období je kladen důraz na využití a mobilizaci místního, endogenního rozvojového potenciálu a mobilizaci místních aktivit jako jsou lidský potenciál, znalosti, kulturní či přírodní dědictví apod. Dále se projevuje snaha, co nejvíce propojit úroveň lokální s celostátní a do jisté míry dochází také k určitému přibližování aktérů soukromého a veřejného sektoru. Pro současné období je typické rozšíření nástrojů regionální politiky o nové, „širší“ přístupy, kterým je společná snaha o řešení příčin regionálních problémů, a ne pouze jejich následků, jak tomu bylo v předcházejících obdobích. Pozitivním trendem je přenesení pravomocí blíže těm, kterých se budou přijatá opatření týkat. Jedná se tedy o decentralizaci ve veřejné správě, kdy je stále větší okruh kompetencí přesouván na lokální úroveň. (Blažek, 2011)

Dalším charakteristickým rysem současné regionální politiky je také zvýšený důraz na strategické plánování, stanovování měřitelných cílů, časový harmonogram, kvalitní implementační systém, monitorování průběhu podpůrných programů a hodnocení jejich účinnosti a efektivnosti. Hlavními rysy současné regionální politiky je důraz na vytváření partnerských vazeb, síťování (networking) a vznik platform, které umožňují vzájemnou komunikaci mezi partnery v regionu i mimo něj, říká Blažek (2011, str. 261).

3 Statistické šetření a jeho vyhodnocení

3.1 Základní statistické pojmy

Nejdříve je třeba vymezit základní pojmy, se kterými se ve statistice můžeme setkat. Patří zde *statistická jednotka*, *statistický znak*, *statistický soubor*, *rozsah souboru*.

„Statistická jednotka – prvek souboru, u něhož jsou sledovány různé vlastnosti. Statistickými jednotkami mohou být například osoby, firmy, města, automobily, zvířata apod.

Statistický znak – zachycuje určitou vlastnost statistické jednotky. Pokud je statistickou jednotkou například člověk, jeho vlastností může být určitá výška, hmotnost, barva očí, pohlaví atd.

Statistický soubor – soubor vytvořený ze statistických jednotek, u nichž se sledují stejné statistické znaky.

Rozsah souboru – představuje počet statistických jednotek (prvků) ve statistickém souboru.“ (Löster, 2009)

3.2 Fáze statistického šetření

Statistické šetření je získávání hodnot proměnných u statistických jednotek tvořící statistický soubor. Má pět fází, které na sebe logicky navazují. Pokud je některá fáze špatně provedena, má to vliv na ostatní fáze i na celkový výsledek. Mezi těchto pět fází patří *příprava statistického šetření*, *provedení statistického šetření*, *zpracování a analýza údajů*, *vyhodnocení a možné návrhy na opatření a publikace výsledků*.

V přípravě statistického šetření je nezbytné stanovit tzv. rozhodný okamžik. Tím je myšleno datum, ke kterému je statistické šetření prováděno. Tato fáze by neměla být podceněna, protože by pak celé šetření ztrácelo na přesnosti a výsledky by mohly být zkreslující a zavádějící. Na konci této první fáze by tedy měly být jasné otázky *co*, *kdy*, *kde* a *jak* bude zjišťováno. Pod otázkou „jak“ si představíme, jakou metodou budou informace zjišťovány (výkaz, rozhovor, dotazník apod.). Po té přichází druhá fáze a to je samotná realizace získávání údajů a informací podle připravených metod a postupů. Třetí fází je zpracování a analýza údajů. Pro tuto fázi

je důležité zvolit si metody, které budou mít nejlepší vypovídací schopnosti. Pak už stačí vše vyhodnotit, navrhnout různá opatření, které by řešily daný problém a nakonec zveřejnit výsledky. (Löster, 2009)

3.3 Kvantitativní přístup

Zdrojem poznání u kvantitativního výzkumu má být objektivní a možná co nejpřesnější zkoumání reality. Každý výzkum řeší tyto základní otázky: co budeme zkoumat (předmět výzkumu), jak budeme zkoumat (postup), kdo bude tazatelem, proč budeme výzkum provádět, nalezení spolehlivého ukazatele a nenarušení validity a reliability. Validní měření měří skutečně to, co jsme zamýšleli měřit a reliabilní měření nám při opakované aplikaci dává shodné výsledky, pokud se nezměnil stav pozorovaného objektu. (Pána, Somr, 2007)

3.3.1 Postup kvantitativního výzkumu

Ve výzkumu se řeší problémy pomocí navzájem propojených a na sobě závislých kroků. Postup bývá následující:

1. Formulace teoretického nebo praktického problému.
2. Formulace teoretické hypotézy.
3. Formulace souboru pracovních hypotéz.
4. Rozhodnutí o populaci a vzorku.
5. Pilotní studie.
6. Rozhodnutí o technice sběru informací.
7. Konstrukce nástrojů pro tento sběr.
8. Předvýzkum.
9. Sběr dat.
10. Analýza dat.
11. Interpretace, závěry, teoretické zobecnění.

3.4 Metodický postup

Socioekonomická analýza je základním materiálem pro všechny další kroky procesu zpracování strategického plánu města. Analytická část je přehledný výzkum, který charakterizuje ty složky života ve městě, které jsou pro jeho další rozvoj významné. Cílem analýzy tedy není vyčerpávající přehled všech aspektů života ve městě, ale spíše jejich cílený výběr, provázání a generalizace. Klíčovým kritériem

pro výběr informací o městě do analýzy je jejich využitelnost v navazující návrhové části strategického plánu. (dhv.cz)

Zpracování socioekonomického profilu města zahrnuje několik etap, které směřují k vymezení hlavních závěrů a ty jsou později použity jako vstupní údaje pro návrhovou část strategického plánu. První etapou, tzv. nultou, je *zajištění a rešerše informačních podkladů*. Podklady, které se při této etapě používají, můžeme rozdělit do tří skupin: 1. statistické údaje z běžně dostupných zdrojů (publikace ČSÚ, údaje ze Sčítání lidu, bytů a domů apod.) 2. statistické údaje poskytnuté městem, resp. jednotlivými odbory Městského úřadu 3. další materiály (územní plán, rozpočet města, dílčí studie apod.), poskytnuté rovněž městem. Následuje vlastní *socioekonomický profil*, který je rozdělen do několika tematických kapitol. V závěru analýzy jsou hlavní poznatky a závěry o současné situaci ve městě shrnuty pomocí *analýzy SWOT*, která představuje poslední etapu. Jejím úkolem je rozdělit analytické závěry do čtyř kategorií, které odpovídají iniciálám zkratky SWOT v anglickém jazyce (S = strengths, tj. silné stránky; W = weaknesses, tj. slabé stránky; O = opportunities, tj. příležitosti; T = threats, tj. hrozby). Klíčovým výstupem celé analytické části jsou tedy položky SWOT analýzy a ty jsou následně použity pro zjišťování hlavních problémů a vymezení rozvojových strategií města. Analýza SWOT tak tvoří spojník mezi analytickou a návrhovou částí strategického plánu. (dhv.cz)

4 Strategické řízení a plánování obcí

Pojem strategie v širším kontextu označoval vědu, jak řídit vojenské operace. Postupem času se pojem strategie uplatňoval i v nevojenských disciplínách. Teoretikové přinášeli různá pojetí a definice avšak to, že strategie je způsob stanovování a dosahování cílů, měly všechny společné. V průběhu doby se z mnoha důvodů (vyšší požadavky na kvalitu života, rizika vzniklá z poškozování životního prostředí, sociální problémy apod.) kladl stále větší důraz na řídicí funkce v oblasti veřejné správy. Jeden ze základních nástrojů je strategický plán obce, či regionu spolu s následujícími akčními plány. (Wokoun, 2008)

Moderní strategické řízení a plánování obce či regionu podle postupů podporovaných EU splňuje následující hlediska:

- struktura strategického plánu umožňuje řízení rozvoje
- strategický plán respektuje principy udržitelného rozvoje
- do zpracování i realizace plánů jsou zapojováni partneři i veřejnost
- strategické řízení a plánování je proces.

Je důležité, aby měl strategický plán příslušná „patra“, to znamená, aby byly rozlišeny strategické a specifické (konkrétní) cíle, aby tyto cíle byly provázané vertikálně (nižší naplňovaly vyšší) i horizontálně (mezi oblastmi), jak tvrdí Bauerová (2008, s. 13). Smyslem strategického plánu je sjednotit pohled na celkový rozvoj území a soulad jednotlivých zájmů tak, aby město prosperovalo jako celek. Strategický plán je také nástrojem, pomocí kterého může obec získat finanční prostředky z fondů EU. Zpracovává se na období, které přesahuje jedno volební období. Může být také orientováno na programové období EU 2007 – 2013.

4.1 Proces strategického řízení

Strategické řízení je velmi složitý proces náročný pro všechny jeho aktéry. Proces strategického řízení zahrnuje velké množství navzájem propojených aktivit, které můžeme rozdělit na tři fáze – *strategická analýza, návrh strategie, realizace strategie*. (Wokoun, 2008)

4.1.1 Strategická analýza

Strategická analýza definuje klíčové vlivy na současný i budoucí vývoj obce a možnosti, které jsou dostupné obci z hlediska vnitřního a vnějšího prostředí.

Výsledkem by mělo být poznání, jaké jsou zdroje obce (tvorba nějakých výhod nebo nových možností), k jakým změnám může dojít či došlo a jak tyto změny ovlivní obec, či jaké je usilování skupin lidí spojených s obcí (občané, politici, vlastníci, podnikatelé, investoři apod.) a jak tyto skupiny ovlivňují vývoj obce. (Wokoun, 2008)

Je důležité analyzovat vnitřní a vnější prostředí, pozitivní či negativní vlivy, trendy a rozvoje. Patří zde např. výsledky průzkumů, vyjádření expertů, územní plán a také socioekonomická analýza, které je v této práci věnována celá kapitola a je určující pro vypracování SWOT analýzy. (Bauerová, 2008)

4.1.2 Návrh strategie

Tato fáze procesu je klíčová – invenční a tvůrčí. Zpravidla sestává z následujících kroků: identifikace základních znaků strategického záměru (v čem se nacházíme a kam se chceme dostat), hledání, vytváření a definování možných variant způsobů k dosažení globálního cíle strategie a zhodnocení variant a výběr strategických možností, stanovení strategických cílů a cest jejich dosažení. (Wokoun, 2008)

4.1.3 Realizace strategie

V této fázi se jedná o převod strategie do praxe. Je třeba jednoznačně stanovit, jak realizovat postupy a metody stanovené v taktické fázi, úkoly, které je třeba provést, zodpovědnost manažerů za úspěšné uvedení strategie do praxe, organizační změny ve struktuře obce, které jsou nezbytné pro realizaci strategie, odpovědnost jednotlivých organizačních útvarů obce, způsob, jak zabezpečit informační proces, zajištění zdrojů realizace celé strategie, personální zajištění procesu – najímání nových pracovníků či přeškolení stávajících, způsob provádění kontroly, jak realizace probíhá a dosažených výsledků strategického plánu, zrealizování zpětné vazby, využití strategie pro vytvoření nové lepší image obce. (Wokoun, 2008)

4.1.4 Kontrola

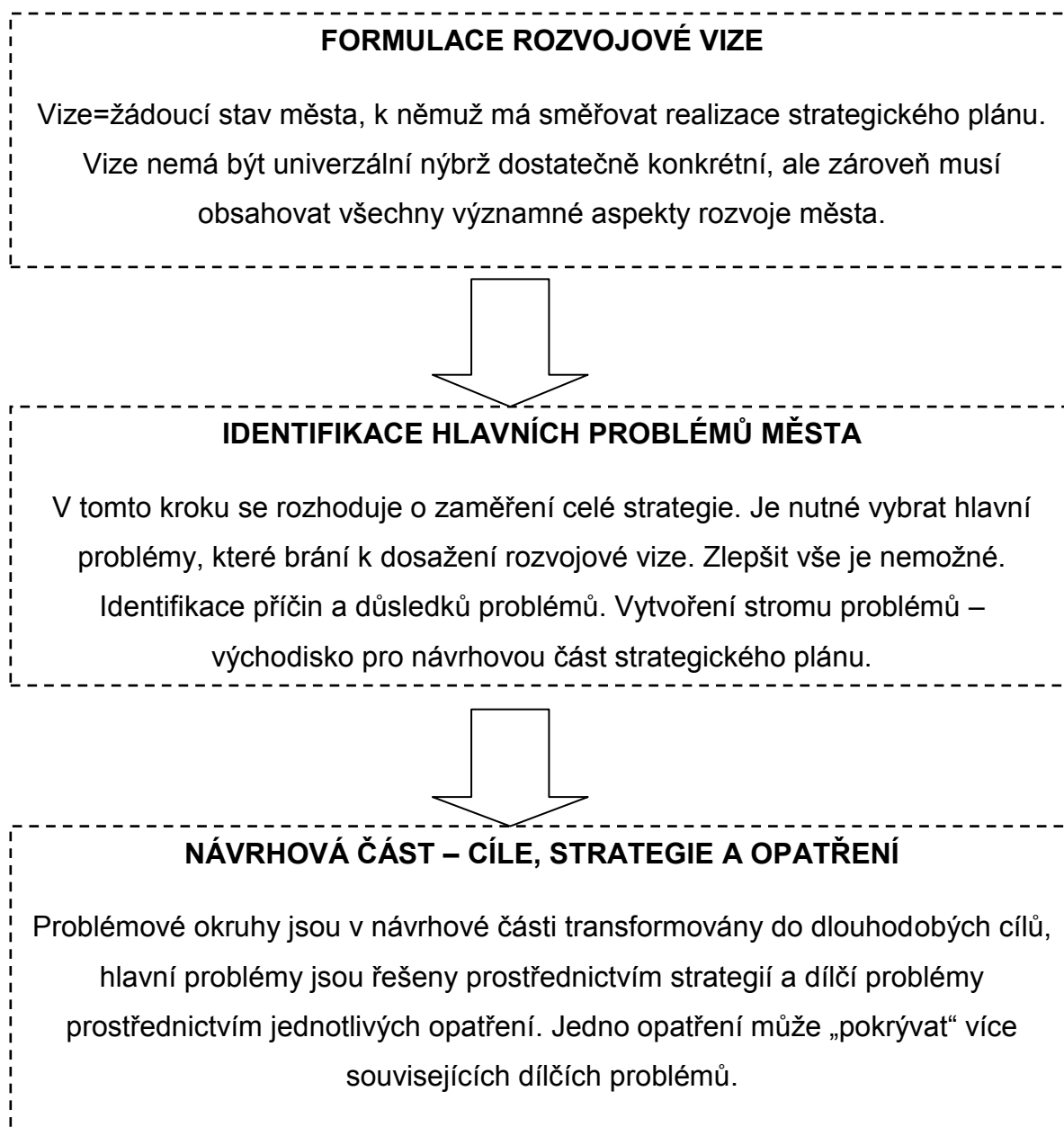
Kontrolní činnost manažeri využívají ve *všech úrovních řízení*. Je to určitá forma zpětné vazby, pomocí které získávají objektivní představu o řízené realitě, jako je např. plnění plánovaných záměrů. Podstatou kontroly je kritické zhodnocení reality s ohledem na řídicí záměry. Kontrolní procesy dělíme na interní a externí kontrolu. Interní je prováděna řídicími pracovníky a externí subjekty mimo obec a to buď

z důvodu zákonného požadavku, nebo smluvního požadavku. Jestli provedenou kontrolou zjistíme, že může dojít k nějakým škodám (ekonomickým, ekologickým apod.) je nutné přijmout provizorní opatření. Ty nevyřeší problém, ale mohou získat čas pro nápravná opatření. Při vlastním vyhodnocování se využívají tři hodnotící kritéria: *standards, časové srovnání a konkurenční srovnání*. (Bauerová, 2008)

4.2 Metoda zpracování strategického plánu

V obrázku 4.1 je popsáno, jak se postupuje při zpracování strategie. Fáze, kdy se shromažďují data, informace a požadavky trvá delší dobu v porovnání s dřívějšími postupy, ale výsledkem je, že již první návrhy jsou reálné a dotyčné osloví a tím vzniká menší riziko zamítnutí plánu. Výhodou je, když se diskusí účastní odborníci pro udržitelný rozvoj, protože mohou již v průběhu vysvětlit, proč některé návrhy nejsou vhodné z hlediska udržitelnosti. Návrhy se diskutují v několika kolech, protože praxe ukázala, že ke skutečné shodě a pochopení problémů a cílů jedno kolo nestačí. Veřejnost je průběžně informována o problematikách, aby se předešlo nevhodným návrhům. (Bauerová, 2008)

Obrázek 4.1.: Postup při zpracování strategie

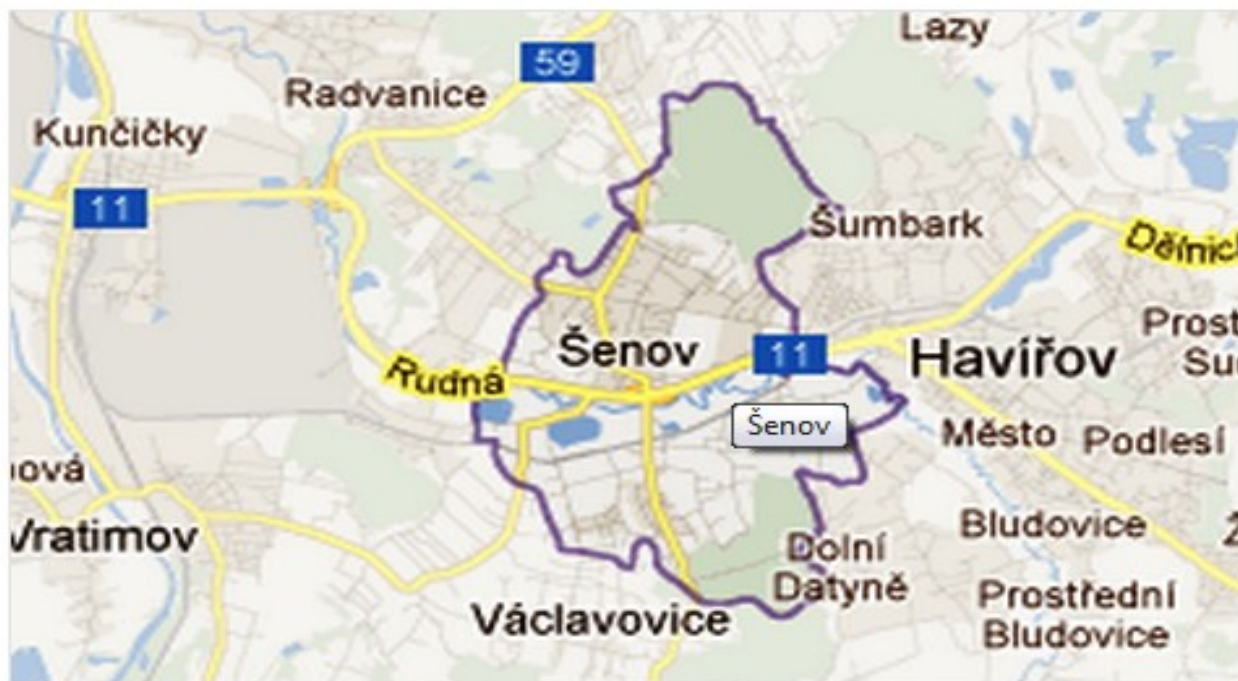
Zdroj: www.dhv.cz, vlastní zpracování

5 Představení města Šenov

5.1 Základní informace

Město Šenov se nachází v Moravskoslezském kraji mezi městy Ostrava a Havířov. Usnesením Parlamentu ČR získala obec v roce 1993 vlastní znak a 5. 10. 1998 se Šenov stal městem (viz Příloha č. 1). Starosta města je Ing. Antonín Ševčík (ČSSD). V obci žilo k 31. 12. 2011 6022 obyvatel. Šenov se skládá ze čtyř základních sídelních jednotek - Škrbeň, Šimška, Volenství a Šenov. Katastr o rozloze 1 663ha tvoří z 900ha zemědělská půda, z 430ha lesy na severních a jižních svazích. Na severu je to Pežgovský les a na jihu les Babčok. Rozkládá se po obou březích řeky Lučiny v nadmořské výšce 255 m.n.m. Obec je typická velkým počtem rybníků díky výhodné poloze kolem řeky (viz Příloha č. 1). Za zmínku stojí dva větší rybníky Košťálovský a Volenský. Z těchto důvodů má obec ve svém znaku dva rákosy, které mají charakterizovat onu početnost rybníků. Na obrázku 5.1 je mapa s vymezením města Šenova.

Obrázek 5.1: Mapa umístění Šenova

Zdroj: maps.google.cz

5.2 Historie

Šenov vznikl už ve 12. Století. Vesnici pojmenoval těšínský kníže Měška a znamená to „Krásný Dvůr“. Český historik Vincenc Prasek uvádí, že nejstarší zpráva o Šenovu je z roku 1245, a však neuvádí pramen, z kterého čerpal. Proto se považuje za nejstarší zmínku o Šenovu až rok 1290. Existenci Šenova také potvrzuje vydaná listina vratislavským biskupem, v které byly uvedeny všechny vesnice, které musely odvádět desátky. V roce 1388 je Šenov připomínán jako zvláštní samostatný statek, ve 14. a 15. století zde sídlili zemané označovaní jako Šaškové ze Šenova. V roce 1531 koupili statek Sedlničtí z Choltic, kteří zahájili stavbu menšího renesančního zámku. Budova byla jednopatrová a měla tvar lichoběžníku. Uprostřed bylo nádvoří s okrouhlou vodní nádrží (dodnes zachovaná kašna). Později zámek získali Skrbenští z Hříště a v rukou tohoto rodu zůstal do druhé poloviny 19. století. Dalším vlastníkem byl Jindřich Larisch-Mönnich a to do roku 1945. Neměl však o panství zájem a to chátralo, až musel být zámek v roce 1927 zbořen. Dochovala se pouze budova správce panství, která nyní slouží jako ZUŠ a přírodně krajinářský park. V letech 1918-1920 byl na Těšínsku vyhlášen plebiscit, který se dotkl i Šenova. Jednalo se o to, zdali připadne Šenov ČSR nebo Polsku. 95% občanů si přálo přidělení k ČSR. Ve 40. letech došlo k rozdělení obce, později patřila do říšského protektorátu a dne 3. 5. 1945 byl Šenov osvobozen Rudou armádou a stává se opět součástí ČSR. (Kiška, 1991, Pašík, 2003)

5.3 Zajímavosti a pamětihodnosti

a) Barokní kostel Prozřetelnosti Boží

Nazýván také „Perla Slezska“ a právem. Je to trojvěží chrám, vkusně zasazený do okolní přírody v areálu zámeckého parku. Byl postaven v roce 1764. V kostele se nachází 4 náhrobní kameny znázorňující hlavní představitele z rodu Skrbeňských nebo také varhany, které jsou považovány za nejlepší na Severní Moravě. Oltář je ze skutečného kararského mramoru až z Itálie a významný je také lustr. Stejně visí i ve Vladislavském sále na Hradčanech.

b) Knihovna a Šenovské muzeum

Knihovna poskytuje knihovnické, bibliografické a informační služby včetně multimediálních informací. Šenovské muzeum přibližuje občanům historii Šenova s cílem uchovat svědectví o díle předků.

c) Areál bývalého zámku – park a ZUŠ

V parku se dochovala řada dendrologických zajímavostí. A také budova ZUŠ postavena ve stylu socialistického realismu se sgrafity Viléma Wünsche.

Mezi další zajímavosti patří českobratrský kostel, evangelická hřbitovní kaple, sochy sv. Antonína Paduánského a sv. Jana Nepomuckého z 18. Století, větrné mlýny, meandry řeky Lučiny, systém rybníků a další.

5.4 Mikroregion Slezská brána

Slezská brána je dobrovolný svazek obcí, jehož cílem je ochrana společných zájmů, které přesahují svým rozsahem každou tuto obec a mohou je lépe prosadit jako celek, spolupráce na společných projektech, prezentace regionu a další. Tento svazek sdružuje osm obcí včetně města Šenov, který je i sídlem. Rozprostírá se v trojúhelníku mezi městy Ostravou, Havířovem, Frýdkem – Místkem a je výchozím územím Pobeskydí (viz Příloha č. 1). Další obce, které do tohoto regionu patří, jsou Vratimov, Kaňovice, Řepiště, Sedliště, Václavovice, Paskov a Žabeň. Byl založen 26. července 1999. (slezskabrana.cz)

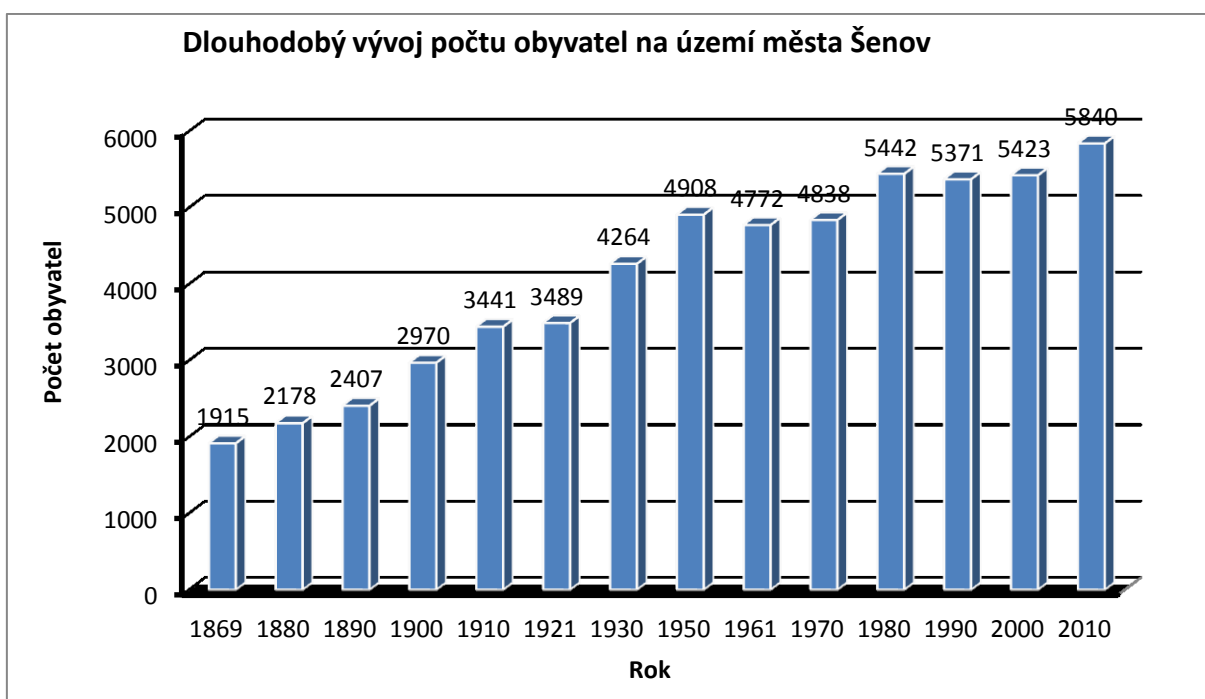
6 Socioekonomická analýza města Šenov

V této kapitole je zpracována socioekonomická analýza města Šenov. Postup a struktura analýzy je inspirována ze socioekonomických profilů jiných měst volně dostupných na internetových stránkách a také z webových stránek společnosti DHV, která poskytuje služby v oblasti poradenství v řízení, projektování apod. Společnost DHV má na svých stránkách zveřejněný postup a další informace tvorby socioekonomické analýzy.

6.1 OBYVATELSTVO

6.1.1 Populační vývoj

Graf 6.1: Populační vývoj města Šenov v období 1869 – 2010

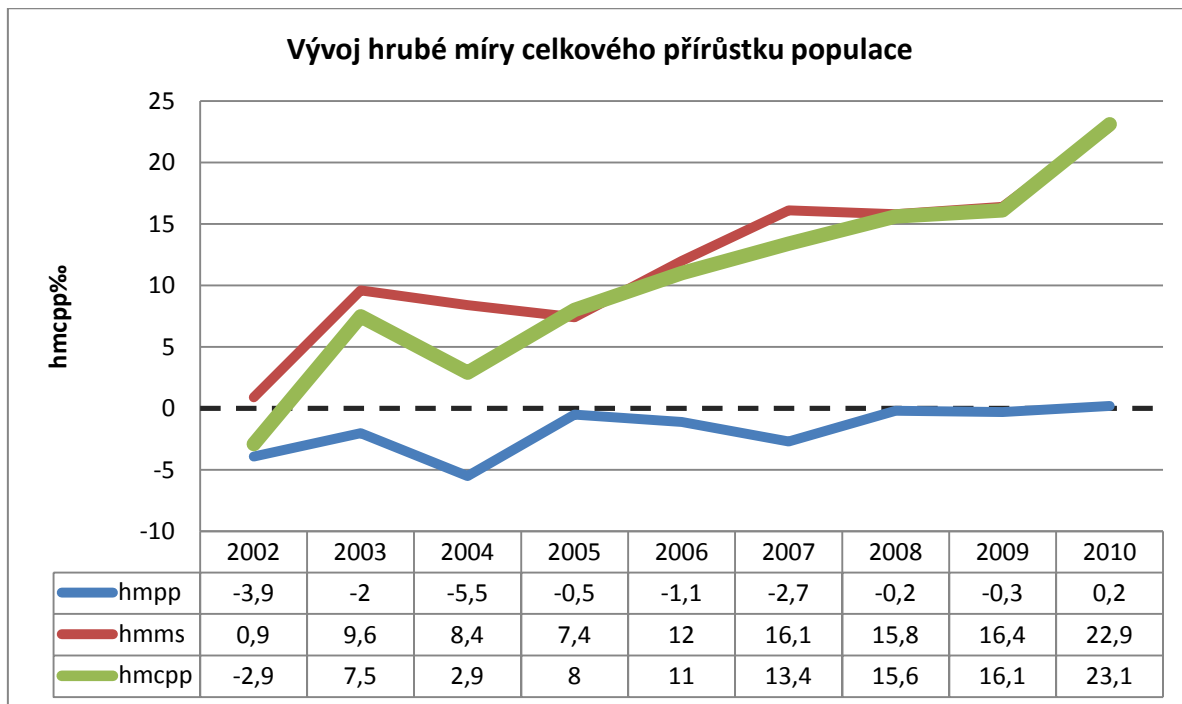

Zdroj: Historický lexikon obcí ČSÚ, vlastní zpracování

V roce 1869, kdy proběhlo první sčítání lidu ještě za Rakouska-Uherska, žilo na území Šenova 1915 obyvatel. Od té doby bylo provedeno na území ČR deset censů. A však census připravovaný na rok 1940 se neuskutečnil kvůli vypuknutí války v roce 1939. Z grafu 6.1 je zřejmé, že počet obyvatel stále rostl, i když mnohdy kolísavě. V období první světové války lze pozorovat, že růst obyvatel se zpomalil, ale následně na to vzrostl o další necelý tisíc v období meziválečném. Po vyhlášení samostatnosti ČSR byly na Těšínsku vyvolány národnostní nepokoje mezi Polskem

a Československem. V roce 1919 bylo rozhodnuto o hlasování občanů, tzv. plebiscitu. 95% obyvatel hlasovalo pro připojení Šenova k Československu. Druhá světová válka připravila území severní Moravy o tisíce obyvatel a to především ekonomicky aktivních. A však počet obyvatel rostl, hlavně díky migrace. Šenov se nachází v bezprostřední blízkosti průmyslových aglomerací, kam většina obyvatel obce dojížděla a stále dojíždí za prací. Do druhé světové války rostl počet obyvatel přirozenou měrou, po ní rostl kladným saldem migrace. Po druhé světové válce se zlepšovaly podmínky pro život. Probíhala elektrifikace i odlehlých částí obce, budovaly se nové lepší silnice, otevřelo se kino, čerpací stanice apod. Po roce 1989 v republice prudce klesala porodnost, což bylo zapříčiněno politickými událostmi a změnou režimu. Změnila se také psychika a morálka lidí, sňatky jsou odkládány do vyššího věku a snížil se počet narozených dětí. I v Šenově mírně poklesl počet obyvatel a tento trend se drží až do roku 2000 a po té se počet obyvatel mírně zvyšuje. Podle mého názoru je současný trend takový, že počet obyvatel stále poroste, ale především migrací. Šenov je obcí v blízkosti města Ostravy. Lidé zde stále více staví nové domy a mají zájem o pozemky v těchto lokalitách. Dojíždka za prací a službami je nenáročná a přesto má Šenov stále vesnický charakter, kde je klid, v blízkosti příroda a jiné výhody v porovnání s městem. (Tvrdý, 1986, Pašík, 2003)

Graf 6.2: Vývoj hrubé míry celkového přírůstu populace města Šenov za období 2002 až 2010

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní výpočty.

Z grafu 6.2 vyplývá, že počet obyvatel roste především díky kladnému migračnímu saldu. V grafu je pomocí křivek vyznačena *hrubá míra přirozeného přírůstu* (hmpp), *hrubá míra migračního salda* (hmms) a *hrubá míra celkového přírůstu populace* (hmcpp). Od roku 2002 po rok 2008 je hmpp mírně kolísavá, ale v záporných hodnotách a poslední roky je konstantní zhruba na nule. Hmms má stoupající tendence a to obzvláště v posledních letech, kdy stoupl zájem obyvatel o pozemky v Šenově a lidé se zde stále více stěhují.

Tabulka 6.1: Vývoj základních demografických ukazatelů v období 2002-2010

ŠENOV	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počet obv. celkem	5 437	5 421	5 462	5 478	5 522	5 583	5 658	5 747	5 840
Muži	2 658	2 636	2 661	2 658	2 674	2 709	2 755	2 802	2 854
Ženy	2 779	2 785	2 801	2 820	2 848	2 874	2 903	2 945	2 986
Ve věku 0-14	810	810	816	813	778	795	816	831	873
Ve věku 15-64	3 747	3 780	3 805	3 820	3 872	3 919	3 972	4 014	4 078
Ve věku 65 +	864	872	857	889	933	944	959	995	1 026
Průměrný věk	40,6	40,9	40,8	41,0	41,3	41,4	41,3	41,3	41,4
Sňatky	23	17	28	29	25	24	19	20	24
Rozvody	13	11	19	10	13	17	17	8	19
Index stárí	106,7	107,7	105,0	109,3	119,9	118,7	117,5	119,7	117,5
Přírůstek celkem	-16	41	16	44	61	75	89	93	137

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

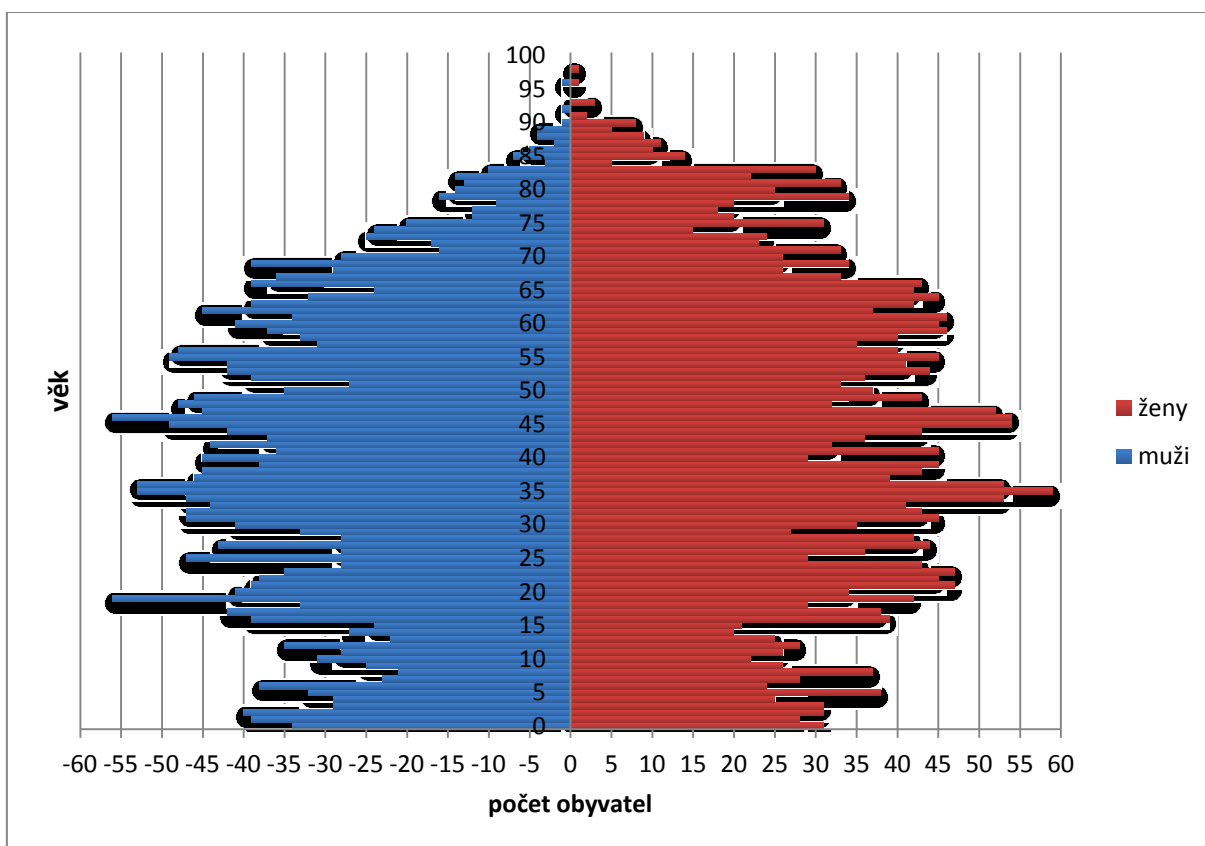
V tabulce 6.1 je zaznamenán vývoj základních demografických ukazatelů od roku 2002 až po rok 2010. Jednoznačně se projevuje stárnutí obyvatel Šenova. Jednak z průměrného věku, který za toto období vzrostl o 0,8, to znamená o necelý rok a jednak z indexu stárí. Ten vyjadřuje, kolik obyvatel ze starších věkových skupin připadá na sto dětí. Je-li hodnota indexu vyšší, než sto, značí to, že je více starších lidí a že populace stárne. Zajímavé hodnoty jsou i sňatky a rozvody. Rozvodovost je velmi vysoká a ze statistik vyplývá, že zhruba dvě manželství ze tří se rozvedou.

6.1.2 Charakteristika obyvatelstva

6.1.2.1 Věková struktura

Věkovou strukturu populace v Šenově vyjadřuje graf 6.3, na kterém je zobrazena věková pyramida. Má regresivní tvar, i když dětí za posledních deset let přibylo. Mírně se přibližuje ke stacionárnímu tvaru pyramidy, pro který je typické, že reprodukční složka je se složkou dětskou vyrovnaná. Regresivní tvar má i věková pyramida ČR i většiny ostatních měst, což vyjadřuje celkové stárnutí populace. Tento stav tedy není pro Šenov nijak výjimečný. Z grafu je také zřetelné, že je v Šenově více žen. Ženy se všeobecně dožívají vyššího věku. Například žen kolem 80 let je v Šenově dvakrát více, než mužů. Hodnoty v grafu jsou k 31. 12. 2010. Aktuálnější hodnoty zatím nejsou k dispozici. Výchozí data jsou v příloze 2.

Graf 6.3: Věková pyramida města Šenov k 31. 12. 2010

Zdroj: ČSÚ Ostrava, vlastní zpracování

6.1.2.2 Národnostní složení a náboženské vyznání

Podle předběžných výsledků SLDB z roku 2011 se lidé přestávají hlásit k národnostem. Při sčítání v roce 2001 o své národnosti v ČR nechtělo hovořit jen 173 tisíc lidí, v roce 2011 využilo možnost neodpovědět 2,74 milionu obyvatel. Stále více lidí se hlásí k národnosti moravské. V roce 2001 to bylo 3,8 % a v roce 2011 už 6,7 %. I v Šenově se zvýšil počet obyvatel, kteří se hlásí k moravské národnosti. A však v porovnání se sčítáním z roku 1991 je to stále mnohem méně. K občanství České republiky se přihlásila většina obyvatel. V následující tabulce 6.2 je zaznamenáno kolik obyvatel Šenova se k jaké národnosti hlásí a zároveň jakého jsou občanství ve srovnání za rok 1991, 2001 a 2011.

Tabulka 6.2: Obyvatelstvo Šenova podle národnosti a státního občanství

NÁRODNOST	2011	2001	1991	OBČANSTVÍ	2011	2001
česká	4 127	4 980	4 550	Česká republika	5 933	5 379
moravská	217	107	369	Slovensko	16	6
slezská	50	35	135	Německo	1	1
slovenská	109	134	207	Polsko	2	-
polská	22	30	39	Ukrajina	-	1
německá	2	2	-	Rusko	4	-
romská	-	-	-			
neuvedeno	1 301	77	-			
<i>Obyvatelstvo celkem</i>	<i>5 976</i>	<i>5 406</i>	<i>5 330</i>			

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Podíl věřícího obyvatelstva v ČR se výrazně snižuje. V roce 1991 tvořilo téměř 44% věřící obyvatelstvo, v roce 2001 podíl klesl na 32% a v roce 2011 to bylo už pouhých necelých 14%. Převážná část věřícího obyvatelstva se hlásí k římskokatolické církvi. Při SLBD v roce 2011 možnost neodpovědět využila téměř polovina obyvatelstva republiky. V Šenově také rapidně klesl počet obyvatel hlásící se k nějaké církvi. V roce 1991 to bylo 55%, 2001 43% a při sčítání v roce 2011 předběžné výsledky ukázaly pouhých 19,5%.

6.1.2.3 Vzdělání obyvatelstva

Vzdělanostní struktura obyvatel České republiky byla charakteristická vysokým podílem středoškolsky vzdělaných lidí a to až 90% dospělých, ale naopak nízkým počtem lidí s vysokoškolským vzděláním. Sčítání z roku 2011 ukázalo, že vysokoškolsky vzdělaní lidé přibývají a oproti minulému sčítání z roku 2001 vzrostl počet o 46,6%. Na druhé straně ale přibývá občanů bez jakéhokoliv vzdělání a tento počet vzrostl o 24,5%.

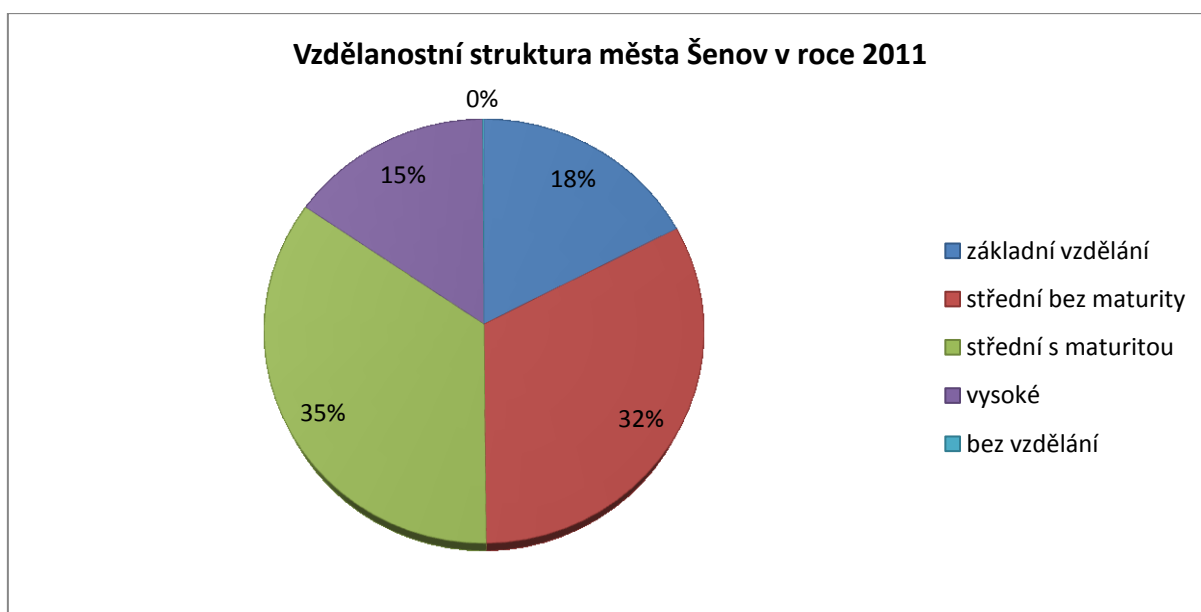
Tabulka 6.3: Vzdělanostní struktura města Šenov za roky 1991, 2001, 2011 a srovnání vzdělanostní struktury Šenova, MSK a ČR v roce 2011 v %

	1991	2001	2011		Šenov	MSK	ČR
obv.ve věku 15 a více	4 346	4577	5096	základní vzdělání	17,0	19,6	17,4
základní vzdělání	1554	1028	863	střední bez maturity	31,6	34,7	32,8
střední bez maturity	1431	1698	1614	střední s maturitou	33,8	29,3	30,9
střední s maturitou	1011	1358	1723	vysoké	15,0	11,4	12,4
vysoké	283	477	771	bez vzdělání	0,1	0,6	0,5
bez vzdělání	12	14	6				

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Z tabulky 6.3 vyplývá, že vzdělání obyvatel Šenova se zlepšuje. Počet vysokoškolsky vzdělaných se za posledních dvacet let více, než zdvojnásobil. Zvýšil se také počet obyvatel, kteří dosáhli středního vzdělání s maturitou. Vysvětlují si to především tím, že město ztrácí zemědělský charakter a stává se spíše „satelitním městečkem“. V okolí je dostatečné množství středních škol a v blízkosti také tři univerzity. V druhé části tabulky je vzdělanostní struktura Šenova srovnána s Moravskoslezským krajem a s celou republikou. Jak můžeme vidět, hodnoty se od sebe příliš neliší. To nasvědčuje tomu, že vzdělanostní struktura je v republice víceméně vyrovnaná. Šenov má téměř všechny hodnoty nadprůměrné. Vzdělanostní struktura za rok 2011 je také znázorněna v následujícím grafu.

Graf 6.4: Vzdělanostní struktura města Šenov v roce 2011

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

6.2 TRH PRÁCE

6.2.1 Ekonomická aktivita obyvatel

Ekonomicky aktivní jsou občané jak zaměstnaní, tak nezaměstnaní. Do zaměstnaných se řadí i důchodci, kteří pracují i matky na mateřské dovolené. Nezaměstnaní jsou ti občané, kteří nejsou nikde zaměstnaní, ale práci hledají a jsou schopni ihned do práce nastoupit. Ekonomicky aktivní obyvatelé tvoří pracovní sílu. Počet EAO má v ČR kolísavý vývoj a je závislý na mnoha faktorech.

Tabulka 6.4: Ekonomická aktivita obyvatel města Šenov za rok 2011, 2001 a 1991 a EAO podle odvětví za rok 2001

	2011	2001	1991	EAO v roce 2001 podle odvětví	
Obyvatelstvo celkem	5976	5406	5330	zemědělství, lesnictví, rybolov	46
				průmysl	846
				stavebnictví	224
Ekonomicky aktivní	2855	2539	2609	obchod, opravy motorových vozidel	325
EA zaměstnaní	2573	2239	2571	doprava, pošty a telekomunikace	160
EA nezaměstnaní	282	300	38	veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	141
Ekonomicky neaktivní	2968	2841	2721	školy, zdravot., veter. a soc. činnost	319

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

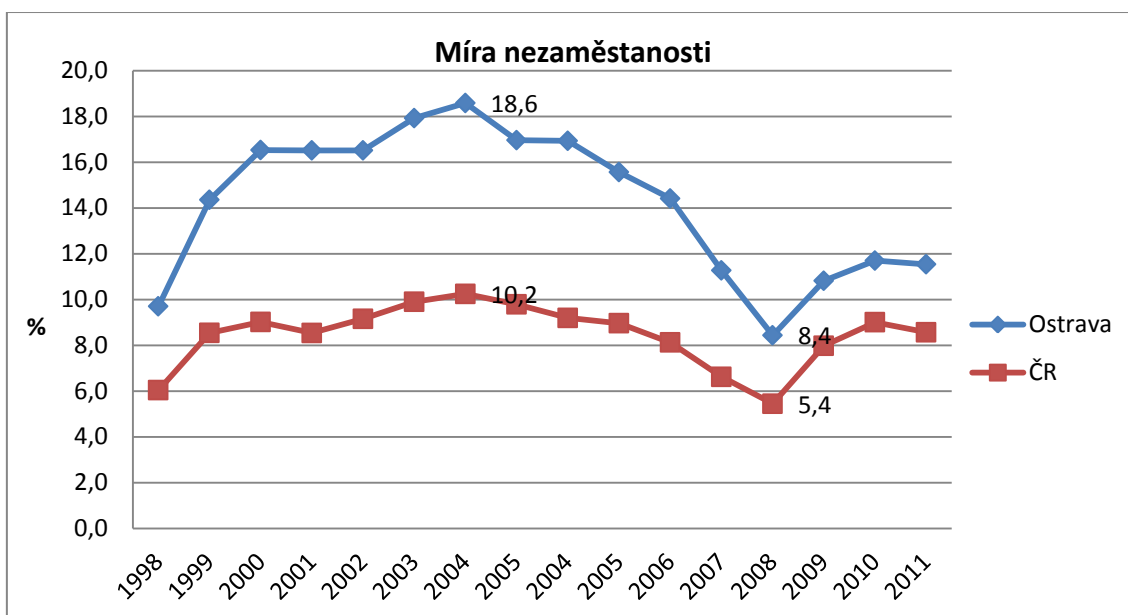
Z tabulky 6.4 vyplývá, že EAO tvoří zhruba menší polovinu celkového obyvatelstva Šenova. V Moravskoslezském kraji i v celé České republice je situace téměř stejná. Počet ekonomicky aktivního obyvatelstva mírně přesahuje počet neaktivního obyvatelstva. Počet nezaměstnaných obyvatel se oproti roku mnohonásobně zvýšil, a však rok 2011 oproti roku 2001 nepřináší žádnou změnu. V další části tabulky je ekonomicky aktivní obyvatelstvo rozděleno podle odvětví. Největší podíl tvoří jednoznačně průmysl okolo 33% a to je dáno především postavením města v blízkosti průmyslových oblastí v okolních městech. V ČR pracuje v průmyslovém odvětví průměrně 29% a např. v Ostravě je to ještě méně a to 26%. Naopak nejmenší část obyvatel je zaměstnána v zemědělství. Tento sektor je v útlumu, i když po většinu času na tomto území převažoval. Tato situace se změnila hlavně kvůli ekonomické transformaci po roce 1989. Zbylé odvětví jsou zhruba vyrovnané.

6.2.2 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost je pojem, který se objevil v České republice až po roce 1990, do té doby byla nezaměstnanost skrytá a oficiálně neexistovala. Až do roku 1996 vykazoval český trh práce poměrně dobrou stabilitu, míra nezaměstnanosti se pohybovala kolem 3-4%. Po té začala výrazně stoupat a v roce 1999 překročila 8%. Podle ČSÚ nesouvisel rostoucí počet nezaměstnaných jen s ekonomickým, nýbrž i s demografickým vývojem, nastupovaly silné ročníky a trh se přizpůsoboval pomalu. Nejvyšší míra nezaměstnanosti ČR byla v roce 2004 a od té doby začala zase klesat a to především díky vstupu do EU, kdy se zahraniční trh ještě více otevřel. V roce 2008 klesla až na 5,4%, ale kvůli hospodářské krizi, která zasáhla i Českou republiku, opět značně stoupala. Od roku 2010 již mírně klesá. (euroekonom.cz)

Pro Šenov bylo po dlouhou dobu charakteristické zemědělství, kde pracovala většina obyvatel a jen pár lidí pracovalo v místních službách a řemeslech. V polovině 20. století, kdy došlo k zestátnění většiny zemědělských ploch, se stalo hlavním zaměstnávajícím odvětvím průmysl – hornictví, hutnictví, chemický a strojírenský průmysl a další. Obyvatelé začali za prací dojíždět do nedalekých průmyslových měst. Postupně zanikala i řemesla, protože značná část služeb se přesunula do velkých měst v okolí. Útlum těžkého průmyslu v 90. letech způsobil vysokou nezaměstnanost celého regionu a samozřejmě se také velmi dotkl občanů Šenova. Nyní Šenov zastává funkci spíše obytnou. Převážná část obyvatel za prací dojíždí a tak se musí spoléhat na transformaci těžkého průmyslu na Ostravsku. Nové pracovní příležitosti na Ostravsku vznikají velmi pomalu. Příliv domácích i zahraničních investic není příliš velký i přesto, že je Ostrava napojena na dálnici a v regionu se nachází mezinárodní letiště. (Strategie rozvoje mikroregionu Slezská brána, 2000)

Graf 6.5: Míra nezaměstnanosti ČR a Ostravy v %

Zdroj: Integrovaný portál MPSV

Ostravsko má jednu z nejvyšších měr nezaměstnanosti v České republice. Transformace těžkého průmyslu probíhá pomalu a region má největší hustotu zalidnění, což je pozůstatek migrace z dob rozkvětu. V grafu 6.5 je znázorněna míra nezaměstnanosti České republiky a města Ostravy. Data pro město Šenov nejsou k dispozici a Šenov patří pod okres Ostrava, proto jsou v grafu použity data pro město Ostravu. Předpokládám, že hodnoty budou pro Šenov o něco nižší, než pro Ostravu. Z grafu je zřetelné, že míra nezaměstnanosti Ostravy je mnohem větší, než průměr České republiky a mnohdy až dvojnásobně. V roce 2004 hodnoty překročily 18%. Po krizi v roce 2008, kdy se nezaměstnanost zvyšovala, dochází zase k pomalému snižování. Zlepšení lze očekávat po oživení ekonomiky našich hlavních zahraničních partnerů, po transformaci sekundárního sektoru na terciární a také po vytvoření vhodných podmínek pro zahraniční investory. Z mého pohledu to však není záležitost měsíců či let, ale spíš desetiletí a vše bude určitě záležet na vedení kraje a měst.

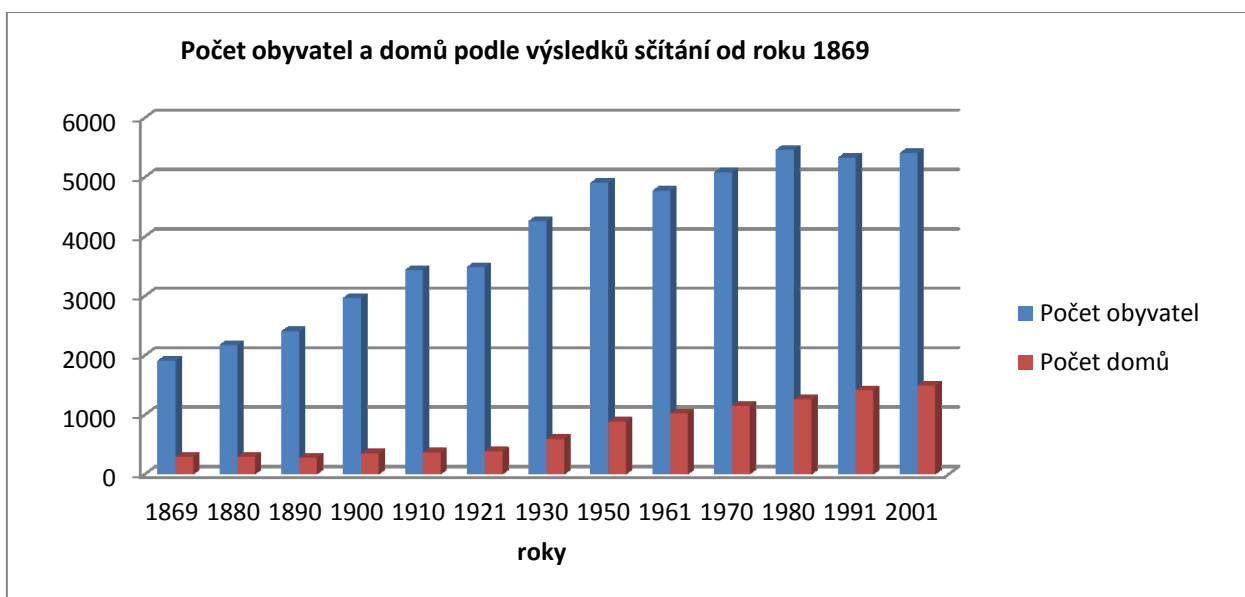
Vybrané podnikatelské subjekty Šenova:

- KOVEX W.K. spol. s.r.o. – zámečnická výroba
- Lesy ČR, pobočka
- ALVA-TRADE, s.r.o. – voda, plyn, topení, průmyslové instalace, tepelné čerpadla, solární kolektory
- Tiskárna Harok
- CERAM, a.s. – mlýny
- Komenda – klempířství a pokrývačství
- VIOLA - ZAHRADNICKÉ STUDIO s.r.o. – květinářství
- K & K PNEU s.r.o. – pneuservis
- Hudební nástroje M & M & Mucis – Bernatíkovi
- DYKA s.r.o. – plastové potrubní systémy
- Potraviny HRUŠKA s.r.o.
- Pražírna kávy – Pištěk Luděk
- a další.

6.3 DOMOVNÍ A BYTOVÝ FOND

Počet domů v České republice se neustále zvyšuje. I v Šenově se staví stále více. Tím, že má Šenov vesnický charakter, silně převažují rodinné domy nad byty v panelákových domech a jsou rozmístěny po celém katastru, i když značně nerovnoměrně podle výhodnosti daného místa. Rozšíření zástavby je spojeno s růstem průmyslu v různých obdobích. Asi největší rozvoj výstavby byl po druhé světové válce s rychlým rozvojem průmyslu v poválečném období. Do roku 1919 bylo v Šenově pouhých 63 domů, do roku 1945 přibýlo dalších 208 domů, do roku 1980 přibýlo 736 a od roku 1981 až po rok 2001 bylo postaveno dalších 349 domů. V grafu 6.6 je vyjádřen růst obyvatel a s tím i růst domů v jednotlivých sčítáních. Očekávaný trend je takový, že bude přibývat jak obyvatel, tak domů a to především migrací a výstavbou nových domů. Poslední změnou územního plánu se zvýšila plocha pro výstavbu rodinných domů a objektů pro bydlení. Odnětí pozemků podle funkčního členění - 48,53 ha z toho 41,12 orné půdy, 0,97 zahrady a 6,44 trvalé travní porosty.

Graf 6.6: Počet obyvatel a domů podle výsledků SLBD od roku 1869

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Celková plocha města Šenov tvoří 1658,52 ha. Zemědělská půda pokrývá 830,67 ha, lesy pokrývají 430,42 ha, vodní plocha 76,99 ha, zastavěná plocha 86,27 ha z toho objekty pro bydlení 57,32 ha a ostatní. Tam patří průmyslové objekty, zemědělské hospodářské budovy, objekty dopravy, občanská vybavenost, technická vybavenost, ostatní stavební objekty. Do zbývajících plochy 214,17 ha patří dráhy, silnice, ostatní komunikace, ostatní veřejná zeleň, hřiště, ostatní sportoviště, rekreační ubytování, hřbitov, manipulační plochy, staveniště a neplodná půda. Nezastavitelným územím je např. území vymezené jako záplavové území řeky Lučiny od ústí do Ostravice po silniční most v Havířově.

V následující tabulce je vyjádřeno podle posledních třech sčítání kolik domů v Šenově je obydlených, kolik neobydlených a v jakém jsou vlastnictví. Z tabulky jasně vyplývá, že silně převažují rodinné domy a především v osobním vlastnictví. Zanedbatelná část domů je ve vlastnictví města/státu nebo bytového družstva. Většina domů je napojena na vodovod, plyn, elektřinu, dále je většina vybavena ústředním topením, koupelnami a splachovacími záchody. Velká část domů je také napojena na kanalizační síť a do budoucna se budou napojovat další domy. Také 2/3 obydlených domů je podle posledního SLBD z roku 2011 připojeno k internetu. Počet připojených domů výrazně stoupl, oproti SLBD z roku 2001, kdy byla k internetu připojena pouze 1/15 domů.

Tabulka 6.5: Charakteristika domů v Šenově za roky 2011, 2001 a 1991

		2011	2001	1991
Domy celkem		1695	1496	1417
Z toho domy obydlené		1572	1371	1326
Obydlené domy	rodinné domy	1539	1341	1292
	bytové domy	26	21	24
Obydlené domy podle vlastníka	fyzická osoba	1525	1330	1290
	obec, stát	7	10	28
	bytové družstvo	4	6	-
Neobydlené domy		123	125	91

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

6.4 DOJÍŽDKA A VYJÍŽDKA DO ZAMĚSTNÁNÍ A ŠKOL

Dojížďka a vyjížďka do zaměstnání a do škol je dána charakteristikou celého regionu. V Moravskoslezském kraji vyjíždělo mimo obec do zaměstnání v průmyslovém odvětví v roce 1991 120 tisíc obyvatel a v roce 2001 80 tisíc obyvatel. Ostatní odvětví, jako je stavebnictví, obchod, školství, zdravotnictví, doprava apod. mají hodnotu vyjíždějících za zaměstnáním okolo 20 tisíc. Z toho jasně vyplývá, že velká část lidí, kteří do zaměstnání dojíždí, pracují v průmyslu.

Moravskoslezský kraj je rozdělený na 13 pracovních mikroregionů (viz Příloha 3). Ty jsou tvořeny oblastmi kolem přirozených center, které jsou dány intenzitou dojížďky do měst. Šenov patří do ORP Ostravy a hranice pracovního mikroregionu Ostrava přesahují po celém obvodu hranice ORP. Tím, že je Šenov v bezprostřední blízkosti Ostravy a jiných velkých měst, tak velká část obyvatel za prací dojíždí. V Šenově zaměstnávají obyvatele pouze drobní podnikatelé a městský úřad. Co se týká školství, tak v Šenově musí všichni středoškolští a vysokoškolští studenti dojíždět mimo obec, mnohdy i mimo kraj. Co se týče základní školy, tak kapacita je dostačující a naopak mnoho dětí dojíždí do Šenova z okolních obcí. Z následující tabulky vyplývá, že většina obyvatel Šenova (přes 90%), která za prací dojíždí mimo město, dojíždí denně a pracuje hlavně v oblasti průmyslu.

Tabulka 6.6.: Dojíždějící za prací do centra dojížděky podle času stráveného na cestě, podle odvětví a podle pohlaví a věku v Šenově (na základě výsledků SLBD 2001).

Dojíždějící		z toho čas denní dojížd'ky (min.)				Podíl denně dojíždějících v %		
Celkem	denně	do 14	15 - 29	30 - 59	60 a více			
1 121	1 058	62	384	531	81	94,4		
Celkem	z toho odvětví							
	zemědělství, lesnictví	průmysl	stavebnictví	obchod	doprava a telekomun.	školství	zdravotnictví, soc. činnosti	
1 121	6	481	104	108	69	49	82	
Celkem	v tom		z toho ve věku					
	muži	ženy	15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více
1 121	638	483	120	170	309	280	224	17

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

6.5 OBČANSKÁ VYBAVENOST

6.5.1 Školství

a) Mateřská škola

Město Šenov zřizuje jednu mateřskou školu, která sídlí na ulici Lipová, další pracoviště se nachází na Lapačce. Obě pracoviště spolu úzce spolupracují. V MŠ Lipové jsou čtyři heterogenní třídy, z toho jedna malometrážní a v MŠ Lapačka jsou dvě heterogenní třídy. MŠ Lipová má svůj vzdělávací program zaměřený na oblast podpory zdraví a ekologie, úzce spolupracující s projektem " Zdravé dítě na Modré planetě." MŠ Lapačka má svůj vzdělávací program zaměřený na oblast kladného vztahu k přírodě a její ochraně s prvky ekologie s názvem " Krteček ve školce ".(ms-senov.unas.cz)

b) Základní škola

První škola byla v Šenově vystavěna v letech 1855-1856. Do této školy docházely děti nejen ze Šenova, ale i z okolních vesnic Václavovice a Bartovice. Tato budova dodnes stojí a to v blízkosti kostela v zámeckém parku, protože vyučování dříve souviselo s církví a nejdříve se vyučovalo jen náboženství.

Nyní v ní sídlí místní knihovna a mají zde klubovny Junák a Pionýr. Díky stále se zvyšujícímu počtu dětí se v roce 1900 otevřela škola na Podlesí, která se využívá dodnes, ale vyučuje se na ni pouze první stupeň. V roce 1958 byla zahájena stavba současné školy a v roce 1962 se už vyučovalo v 17 třídách. V roce 1997 proběhla rekonstrukce a nyní se vyučuje v 27 třídách. Do této školy dochází přes 600 žáků a to nejen ze Šenova, ale i z jeho okolí – Václavovic, Ostravy - Radvanic a Bartovic, Horní a Dolní Datyně a Petřvaldu. V následující tabulce je podrobněji rozepsán počet žáků podle stupňů a místa. (zs-senov.cz)

Tabulka 6.7.: Počet žáků ZŠ Šenov za rok 2010/2011

	počet žáků	počet tříd	průměr na třídu
I. stupeň - střed	249	10	24,9
I. stupeň - podlesí	104	5	20,8
I. stupeň - celkem	353	15	23,5
II. stupeň	278	12	23,2
celkem	631	27	23,3

Zdroj: Výroční zpráva ZŠ Šenov

Na této škole funguje také družina a ve školním roce 2010/2011 pracovalo 6 oddělení. V obou budovách je školní kuchyně s jídelnou, kde se stravuje přes 80% žáků. Kromě 27 tříd je na škole ještě dalších 12 odborných pracoven, kde rovněž probíhá výuka. Ke školám také patří tři vybavené tělocvičny, gymnastický sál a venkovní sportovní areál s odpočinkovou zónou. Tyto prostory jsou využívány i veřejností. Úspěšnost v přijímacím řízení na střední školy je dobrá. Kolem 60% žáků pokračuje ve studiu na středních školách končící maturitou, kolem 30% žáků pokračuje na gymnáziích a kolem 10% na středních školách s výučním listem. (zs-senov.cz)

c) Základní umělecká škola

Základní umělecká škola Viléma Wünsche byla zřízena městem v roce 1994 v budově bývalého zámku. Žáci museli dojíždět studovat hudební nástroje do okolních měst a tím, že byl zájem velký, město Šenov umožnilo studium i přímo v obci. Tuto školu navštěvuje přes 35% školou povinných dětí Šenova. Význam hraje také okolí školy, budova se nachází v zámeckém parku. Až do roku 2002 se vnitřní

prostory neustále upravovaly a rekonstruovaly, aby lépe vyhovovaly potřebám výuky.
(zus-senov.cz)

6.5.2 Zdravotnictví

Zdraví a zdravotní stav jsou pro občana jedna z nejdůležitějších věcí a mají důležitý rozměr individuální i společenský. Ke spokojenému životu a k dosažení kvalitní péče o zdraví obyvatelé vyžadují dostatek odborníků z různých oblastí. Jeden z hlavních ukazatelů zdravotního stavu je věková struktura populace. I v Šenově obyvatelstvo stárne a má větší nároky na zdravotní péči. A však špatné životní prostředí a nižší odbornost ve zdravotnictví v Moravskoslezském kraji dělá své. Podle statistik má nejnižší hodnoty ukazatele naděje na dožití v ČR spolu s krajem Ústeckým. V roce 2010 bylo v MSK na 10 000 obyvatel 27,68 lékařů, průměr ČR je 30,99 lékařů na 10 000 obyvatel a v okrese Ostrava, pod který spadá Šenov, to činí 37,87 lékařů na 10 000 obyvatel a to je hodnota nadprůměrná.

V Šenově je poskytována základní zdravotní péče, ale při závažnějších onemocnění či při potřebě specializovaných lékařů jsou obyvatelé odkázáni na okolní města. Ve městě je zdravotní středisko s lékárnou a také s veterinární ordinací. Ve středisku se nachází všeobecná ordinace, dětská ordinace, dvě zubní ordinace, neurologická ordinace, gynekologická ordinace, urologická ordinace, rehabilitační ordinace a fyzioterapie a mimo toto středisko má ordinaci ve městě další praktický lékař. Rehabilitační ordinace byla zřízena až v roce 2009 a slouží i pro obyvatele z okolních měst a obcí.

6.5.3 Sociální služby

V Šenově se nachází dům s pečovatelskou službou tzv. DPS určený pro občany-poživatele jakéhokoliv důchodu, jejichž celkový zdravotní stav nevyžaduje komplexní péči a umožňuje vést samostatný způsob života. V případě potřeby mohou být klientům poskytnuty úkony pečovatelské služby. Objekt je ve vlastnictví města Šenov, rozdělen na budovu DPS I. se čtyřmi byty a budovu DPS II. s šestnácti byty. DPS I. byl postaven v roce 1995 a nachází se v něm také hlavní společenská místnost. DPS nabízí možnost využít bytů pro jednotlivce i pro manželské páry. DPS II. byl dostavěn v roce 1997. Dva byty jsou bezbariérové, tedy určeny pro invalidní občany. Celý objekt DPS II. je přizpůsoben bezbariérově včetně hydraulického osobního výtahu. Obě budovy jsou propojeny prosklenou spojovací chodbou.

O nájemníky se starají dvě pečovatelky, které jim pomáhají s úklidem, praním, dovozem obědů nebo jim poskytnou doprovod k lékaři apod. Služeb pečovatelek využívají i ostatní senioři Šenova, kteří žijí ve svých domech. Žádost na umístění do DPS si mohou u správního odboru podat občané, kteří mají trvalé bydliště na území města Šenova nebo občané přilehlých a jiných obcí a měst. Žádost se dokládá lékařskou zprávou a potvrzením o důchodu. V současné době je v pořadníku žadatelů na umístění 24 jednotlivců a 8 manželských párů. Ze zkušenosti se však ví, že kapacita je dostačující, protože po uvolnění byt mnohdy žadatelé odmítnou, protože jej v dané situaci nepotřebují. (Městský úřad Šenov)

6.5.4 Kultura a sport

Kulturní vyžití v Šenově není příliš bohaté. Nejsou zde dochovány žádné tradice či folklór. Na Ostravsku celkově není folklór zdaleka tak bohatý jako třeba na Valašsku nebo na jižní Moravě. Šenov nemá ani kulturní dům. Plesy a podobné společenské akce se pořádají v sálech místních restaurací a hospod (Horakůvka, Na Lapačce, U Šodka aj.). Místo, které stojí za zhlédnutí, je zámecký park, ve kterém stojí krásný barokní kostel Prozřetelnosti Boží. Zámecký park byl v roce 1999 prohlášen za kulturní památku, protože má významnou dendrologickou i historickou hodnotu. Přes zámecký park vede naučná stezka, která vznikla v roce 2004 a vede nejzajímavějšími místy Šenova. Na jednotlivých zastaveních jsou informační tabule s popiskem a fotografiemi. Naučná stezka má dva okruhy. Malý, který má 1,5 km a velký, který má 9,8 km a vede přes les Babčok a kolem šenovských rybníků. V budově staré školy je muzeum a knihovna, která pořádá nejen pro děti různé akce a přednášky. Pro využití volného času existují v Šenově různé zájmové kroužky, kluby a občanská sdružení: Junák, Modelářský klub, Šachový oddíl, Myslivecké sdružení, Šenovský rybář, Kynologická organizace, Zahrádkářský svaz, Senior klub Šenov a další. Tradiční kulturní akcí je Šenovský jarmark, který se pořádá každoročně na konci letních prázdnin. Přijedou kolotočáři a tradiční jarmareční stánky a na velkém pódiu vystupují různí zpěváci či kapely. Tato akce je oblíbená a stmeluje obyvatele Šenova. V blízkosti Šenova se nachází hory Beskydy a několik vodních nádrží, které lze využívat k rekreaci.

Ve městě funguje několik sportovních klubů a oddílů (Relax Šenov, Lapačka, TJ Sokol, Orel aj.). Tyto sdružení mají možnost využívat prostory ZŠ a Sportovní areál SK Šenov, který byl vybudován nejen z rozpočtu města, ale i z dotací Ministerstva

pro místní rozvoj a otevřen byl v květnu 2007. Na ploše se nachází hřiště pro fotbal, tenis, nohejbal/volejbal a pro plážový volejbal.

6.5.5 Obchodní síť

Obchodní síť do větší míry pokrývá potřeby obyvatel. Nachází se zde tři větší supermarkety a několik menších obchodů s potravinami. Pro větší nákupy potravin je možnost dojet do vedlejších obcí, kde se nacházejí klasické hypermarkety typu Tesco, Kaufland, Globus apod. V centru města je menší obchodní středisko, kde se nachází obchod Hruška, hudebniny, domácí potřeby a obchod s textilií vlastněný Asijci. V menší míře se ve městě nachází obchody a subjekty poskytující služby s jinými potřebami jako je železářství, barvy laky, kadeřnictví, květinářství, autoopravárenství, servis PC, pneuservis a další. Nabídka gastronomických služeb je dle mého názoru také dostačující. Mezi další služby, které může Šenov nabídnout, patří Česká pošta, Česká spořitelna, Česká pojišťovna, Kooperativa, taxi služba a další.

6.5.6 MěPOS Šenov

MěPOS Šenov je příspěvková organizace, která zajišťuje a provádí pro město, občany i podnikatelské subjekty potřebné údržbové práce jako odvoz komunálního odpadu a zeminy, výkopové zemní práce, možnost nákladní dopravy, propůjčení montážní plošiny, která je dostupná i k rodinným domům na opravy střech, okapů, ořezy stromů apod., zemědělské práce traktorem, čerpání a odvoz nebezpečných odpadů, práce s křovinořezy a motorovými pilami, drobné stavby, jejich změny a odstraňování, zednické práce, elektroinstalatérské práce, vodoinstalatérské práce a další. Na veškeré práce vlastní organizace koncesní listiny a živnostenská oprávnění.

6.6 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Kvalita a úroveň technické infrastruktury je jedním z ukazatelů dobrého a kvalitního života ve městě.

6.6.1 Doprava

Šenov má výhodnou polohu mezi velkými městy a prochází jím silnice I/11 (Rudná), která vede z Havířova až do Poruby, což je okrajová část Ostravy. Tato silnice je důležitou spojkou a také navazuje na dálnici D 47. Havířov s Ostravou ještě spojuje silnice II/479, která také vede přes Šenov. V opačném směru vede silnice II/473 směr Frýdek-Místek a na druhou stranu směr Petřvald. Všechny silnice

jsou silně vytíženy, protože jak Šenov, tak Havířov a další obce jsou závislé na Ostravě, co se týče pracovních příležitostí a zaměstnanosti. V ranních a odpoledních hodinách se na Rudné dělají často zácpy.

V Šenově je jedna vlaková stanice, v místní části Volenství, na trati mezi Opavou a Českým Těšínem. Většině obyvatel je tato stanice hodně vzdálená, a proto se využívá jen zřídka. Mnohem více využívané jsou autobusové linky. Do Ostravy je výborná dostupnost autobusy DPO (linky 28, 29 a noční linka 71), dále pak dvěma linkami dopravce Veolia Transport (jedna z Lučiny, druhá z Kaňovic) či linkou dopravce ČSAD Havířov (Havířov - Ostrava), která jezdí v pracovní dny v intervalu 20 minut a v ranních a odpoledních hodinách ještě častěji. Tato linka však nezajíždí do centra města. Šenovem také projíždí linka, která spojuje Havířov s Frýdkem-Místkem, ale ta má už větší časové intervaly. Výhodou však je, že projíždí téměř všemi částmi Šenova. Do Havířova je možné se dostat i linkou 418 MHD Havířov, která zajíždí v Šenově do zapadlých oblastí v části Podlesí.

6.6.2 Elektrická energie a plyn

Katastrem města vedou trasy VVN, VN a NN. Celkově je na území Šenova provozováno 34 trafostanic, z toho 23 dodává elektrickou energii do distribuční sítě NN v zónách pro bydlení v souvislosti s rozvojem a rozšiřující se zástavbou rodinných domů, ostatní pro podnikatelské subjekty. V obytných zónách se jedná o zvýšení v průběhu posledních let o 9 trafostanic. Hlavním distributorem elektrické energie je ČEZ Distribuce a.s. A však lze předpokládat, že na území Šenova působí a do budoucna mohou působit i jiní dodavatelé elektrické energie. Je to na svobodné volbě obyvatel, kterou společnost budou využívat k dodávce elektřiny. Pro plánovanou výstavbu rodinných domů v ucelených lokalitách dle územního plánu je navržena varianta řešit rozvody NN zemními kabely. Toto řešení ovšem předpokládá výstavbu komunikací, chodníků, vjezdů na příslušné parcely apod. V zónách zeleně nastává v určitých případech střet mezi podmínkami dodržení ochranných pásem nadzemního vedení dle nároků a požadavků správce vedení a zájmem ochrany přírody tak, aby vznikaly co možná nejmenší škody na vzrostlé zeleni. Ta je významným faktorem pro život drobných živočichů, ale také z hlediska příznivého vlivu na ovzduší a jeho přínosu pro kvalitnější život populace a vytváření lepších podmínek pro další rozvoj města. Město nepodpořilo změnou územního plánu výstavbu fotovoltaické elektrárny na svém území.

Vlastníci plynárenských zařízení vedených katastrálním územím Šenova jsou RWE, plynárenská síť VTL, STL (NTL) a regulačních stanic a degazační plynovod ArcelorMittal-Darkov, společně s dusíkovodem GreenGas (dříve Důlní průzkum Paskov). Ve městě je vybudována základní středotlaká plynovodní síť s dostatečnou rezervou pro připojování nových odběratelů v kategorii domácnosti a maloodběratelů. Výhledově je navrženo rozšíření stávající středotlaké plynovodní sítě pro plynofikaci dalších lokalit, které na plyn dosud nedosáhly. Změnou původního způsobu vytápění nemovitostí tuhými palivy bylo dosud plynofikováno zhruba 63 % území. Toto je předpoklad. Stávající zkušenosti však ukazují, že na zájem o plynové vytápění a ohřev TUV má podstatný vliv neustále se zvyšující cena plynu. Cena plynu má negativní vliv hlavně na už plynofikované stavby, kdy jsou právě z důvodu vysokých provozních nákladů vytápěny opět tuhými palivy. Návrat k tuhým palivům (mnohdy podivného původu) nijak nepřispívá k již tak zhoršené kvalitě ovzduší. U nové výstavby rodinných domů lze vysledovat, že se přechází na topení dřevem, elektrickou energií, tepelnými čerpadly nebo stavbou nízkoenergetickým domů. V následující tabulce je zaznamenáno jakou energii používají obyvatelé Šenova k vytápění a do kolika bytů je zaveden plyn.

Tabulka 6.8: Obydlené byty podle způsobu vytápění a použitých energií

Šenov k 26.3.2011		
Obydlené byty celkem		2069
Z toho převládající způsob vytápění	ústřední	1745
	etážové	156
	kamna	112
Z toho energie používaná k vytápění	z kotelny mimo dům	16
	uhlí, koks	403
	plyn	1216
	elektřina	188
	dřevo	143
Z toho plyn zaveden do bytů		1424

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

6.6.3 Telekomunikace

Telekomunikační služby jsou zprostředkovány prostřednictvím akciové společnosti Telefonica O2 Czech Republic. Na území jsou provozovány také základnové stanice operátorů mobilních sítí (BTS): Eurotel, T-Mobile, Vodafone. Předpoklad dalšího rozvoje, rozšíření účastnické přístupové sítě pro novou výstavbu

se plánuje optický kabel v trase Bartovice-Šenov-Šumbark. Rozhlasové a televizní vysílání zahrnují šíření programů Českého rozhlasu a České televize, přenos meziměstských telefonních hovorů. Zájmové území je pokryto programem ČTV 1, ČTV 2, Nova, Prima FTV. Šíření televizních programů je zajišťováno z televizních vysílačů Ostrava-Hošťálkovice, Třinec-Javorový vrch. Území je také pokryto pozemním digitálním signálem DVB-T, pro příjem tohoto signálu je nutné vybavit televizor digitálním přijímačem. Řada dalších rozhlasových a televizních programů je šířena prostřednictvím satelitního vysílání.

6.6.4 Vodní hospodářství

6.6.4.1 Povrchová voda

Správu vodních toků protékajících Šenovem vykonává Povodí Odry, s.p. Vodní toky: Lučina, která se v Ostravě vlévá do řeky Ostravice, Horní a dolní Datyňka, což jsou přítoky Lučiny, dále drobné vodní toky Podléský potok (celoročně do něj natékají podzemní vody z lokality Kolářův důl, jedná se o zavodněné území s podzemními prameny, ústí do Lučiny), Pežgovský potok (pramení v Pežgovském lese a vlévá se do Lučiny), Frýdecký potok (přitéká z vedlejší obce Václavovice a vlévá se do Datyňky). Vodami z vodních toků a jejich přítoků je napájena soustava rybníků o celkové ploše 44,39 ha.

6.6.4.2 Pitná voda

Na vodovody pro veřejnou potřebu SmVaK nebo OvaK je napojeno 93% Šenova. Město má ve svém majetku a provozuje celkem 3 vodovody:

- 1) Volenství-Václavovická, v délce 1050m, 16 připojených rodinných domů, 62 obyvatel/odběratelů.
- 2) Volenství-Šenovská, v délce 580 m, 4 připojené nemovitosti, 16 odběratelů

V obou případech se jedná o vodu převzatou a předávanou od SmVaK Ostrava a.s. OvaK Ostrava a.s.

- 3) Šenov-Lapačka, podzemní zdroj pitné vody z 60. let minulého století.

V roce 1989 prošel rekonstrukcí a je na něj připojených 85 nemovitostí, zásobuje cca 300 obyvatel. Zdroj pitné vody Lapačka je v lese Bobčok. Voda je natolik kvalitní, že nevyžaduje žádnou speciální úpravu, je pouze minimálně ošetřena chlornanem

(dezinfekce) v jednoduché úpravně před vstupem do rozvodné sítě. Bohužel se vzrůstající vybaveností domácností se někteří odběratelé potýkají s problémy s nedostatečným tlakem vody v soukromých vodovodních přípojkách, takže je nutná instalace domovních čerpadel. Není to problém plošný, pouze v nemovitostech s minimálním výškovým rozdílem. V současné době již město vydalo zákaz připojování dalších nemovitostí a zajímá se o to, jakým způsobem by bylo možné technicky problém vyřešit. Vybudování nového vodovodu s napojením na veřejný vodovod SmVaK a.s. není možné, neboť na investici v odhadované výši cca 8 miliónů Kč město nemá prostředky. A však byla by velká škoda kvalitní pitnou podzemní vodu ponechat bezúčelně odtékat. Voda s velkou pravděpodobností bude vzácnou a hlavně drahou komoditou. Proto je potřeba si takových zdrojů vážit a ochraňovat je.

6.6.4.3 Odpadní voda

Zabezpečení řádného odvádění a čištění odpadních vod je jednou ze základních podmínek dalšího rozvoje města a spokojenosti občanů. Je zájmem města, aby bylo ke kanalizaci pro veřejnou potřebu připojeno co nejvíce nemovitostí

Na území města je nově vybudována a provozována kanalizace pro veřejnou potřebu pod názvem „Kanalizace Šenov“ sestávající z kanalizace *U Alejského Dvora*, v provozu od roku 2001 a kanalizace *Sever*, v provozu od roku 2007. Tato vodní díla byla ve výstavbě původně jako samostatné stavby, následovalo propojení a odpadní vody jsou odváděny k centrálnímu čištění na ČOV Havířov. Odpadní vody jsou vody splaškové z komunální sféry - produkce z domácností staveb pro trvalé bydlení a pro individuální rekreaci, provozoven obchodů a služeb, restaurací, školských zařízení, včetně kuchyní, veřejných budov, zdravotnických zařízení a další. Vybudování a zprovoznění kanalizace je bezesporu jedním z největších úspěchů snah města o zlepšení stavu životního prostředí a o zmírnění škod vznikajících vypouštěním odpadních vod, více nebo méně předčištěných, do vod povrchových, podzemních a do půdy. Stavba byla realizována s finanční podporou EU a SFŽP ČR. Celkové náklady na výstavbu kanalizace byly 205 miliónů, celková délka 25,4 km a bylo připojeno 611 nemovitostí. V současné době je před zahájením další etapy výstavby kanalizace pro veřejnou potřebu pod názvem *Jih*, zahrnující části města Volenství, Podvihov, Na Šimšce a Škrbeň. Náklady na stavbu dosahují 192 miliónů Kč, bez DPH. Délka kanalizačních stok je 21,5 km, připojí se 480 nemovitostí,

převážně staveb k bydlení, v menší míře stavby ostatní. Dokončení a uvedení do provozu se předpokládá nejpozději počátkem roku 2014. Odpadní voda z provozů produkujících znečištění např. ropnými látkami, či jinak průmyslově znečištěné vody řeší provozy samy, v případě, že jsou připojeni na veřejnou kanalizaci, musí se řídit Kanalizačním řádem. V Příloze 4 jsou mapy, ve kterých jsou zaznačeny stávající i plánovaná kanalizace.

6.7 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Systém nakládání s komunálními odpady je dán Obecně závaznou vyhláškou, nyní 1/2012, nově vydanou a schválenou. Systém zahrnuje nakládání s odpady ostatními, nebezpečnými složkami z KO, elektroodpady, bioodpady a objemnými odpady. Město zajišťuje nakládání s KO pro fyzické osoby. Právnícké osoby jsou sledovány a kontrolovány, zda postupují dle zákona č. 18 Sb. O odpadech. Město neuzavírá smlouvy s právníckými osobami o využívání systému města pro nakládání s KO obdobnými odpadům z domácností. V minulosti to bylo praktikováno, postupně však byly smlouvy ukončovány a nyní je na právnických osobách, aby si využívání nebo odstraňování odpadů zajistili sami dle zákona. Dále město přistavuje každý měsíc velkoplošný kontejner na různá vybraná místa. Občané mají také možnost využívat speciální nádoby na bioodpad pro ukládání odpadní zeleně ze svých zahrad. Tuto službu si však platí a svoz je uskutečňován co 14 dnů. Tyto odpady jsou předávány do kompostárny v Ostravě. Separovné složky KO - sklo, plasty, papír jsou předávány k dalšímu využití a společně s běžným komunálním odpadem je odstraňuje společnost OZO Ostrava, s.r.o. V následující tabulce je číselně vyjádřeno množství odpadu různého druhu za časovou řadu od roku 2002 po rok 2011. Je možnost vysledovat, že množství odpadů každoročně narůstá téměř u všech druhů a u biologicky rozložitelného odpadu od roku 2008, kdy je možnost využívat speciální kontejnery. Jediným druhem odpadu, který naopak klesá, je biologicky nerozložitelný. Do tohoto odpadu je zahrnut odpad z čištění města, z košů či ze hřbitova.

Tabulka 6.9: Vývoj odpadu v Šenově od roku 2002 do roku 2011 v tunách

Druh v t/rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
směsný	973	970	924	1140	1223	1065	1365	1430	1404	1392
objemný	115	109	154	136	86	94	99	124	153	174
sep.plast	39	14	18	32	34	44	56	61	62	67
sep.papír	0	3	3	7	7	16	16	24	18	18
sep.sklo	21	42	34	39	53	58	64	62	61	92
bio.rozložitelný	2	1	2	4	1	0	82	162	202	272
bio.nerozložitelný	35	24	71	51	15	11	77	14	10	6
nebezpečný	3	3	2	4	3	4	3	2	2	4
celkem	-	-	1292	1488	1514	1399	1761	1889	1915	2025

Zdroj: Městský úřad Šenov

Město má uzavřené smlouvy s kolektivními systémy:

- **Asekol** – TV, PC, DVD a celkově elektroniky včetně baterií a monočlánků. Společnost poskytla městu bezúplatně EKO domek k ukládání odevzdaných EEZ a tím, že se jedná o uzamykatelný prostor, přestaly „nájezdy“ těch, kteří volně uložené velké spotřebiče rozebírali a rozkrádali. (viz. Příloha 5)
- **Elektrowin** – sběr velké chladicí techniky a vybrané elektroniky. Opět byla městu věnována uzamykatelná montovaná stavba pro ukládání.
- **Ekolam** – odebírá vyřazené světelné zdroje, bodové, výbojky, lineární trubice jakékoliv délky apod.

Co se týče životního prostředí a jeho kvality, tak hlavním problémem je kvalita ovzduší. Na území města se nacházejí především malé zdroje znečištění ovzduší. Jedná se o malé spalovací zdroje obytné zástavby, lokální topeniště ve stavbách pro bydlení a stavbách pro rekreaci. Tyto stavby však ze zákona o ovzduší nepodléhají žádné kontrole toho, čím topí, ani stavu spalinových cest, ani ohlašovací povinnosti. Druhou skupinu kolem 20 malých zdrojů tvoří topeniště podnikatelských subjektů a ty už podle zákona mají ohlašovací povinnosti pro řízení zpoplatnění a předkládají výsledky kontrol měření účinnosti spalinových cest. Protože podnikatelské subjekty v průběhu roku z jakýchkoli důvodů zanikají a třeba i jen krátkodobě vznikají, nelze uvést přesný počet k určitému datu. Střední zdroje město neeviduje ani nemá oprávnění je kontrolovat, administrativně spadají do působnosti Magistrátu města Ostravy. Na území města je pouze jeden velký zdroj znečištění ovzduší a to Iakovna. Z původně malého zdroje se postupným rozšířením výroby

a nárůstem spotřebovaných těkavých látek stal zdroj velký, který administrativně spadá do kompetence Krajského úřadu MSK v Ostravě. Šenov patří mezi obce se zhoršenou kvalitou ovzduší. Zdroji znečištění ovzduší mimo domovních topenišť je také doprava, protože Šenovem vede hustá síť silnic. A však primárními zdroji znečištění ovzduší jsou průmyslové podniky v Ostravě. Šenov hraničí s ostravským obvodem Radvanice a Bartovice, který je nejvíce poškozeným obvodem v regionu. Hlavním znečišťovatelem je společnost ArcelorMittal Ostrava. Na území města není umístěna stabilní měřicí stanice ke sledování kvality ovzduší. Ve spolupráci s ČHMU a krajským úřadem MSK v Ostravě byly v Šenově vybrána dvě místa, na kterých proběhlo měření kvality ovzduší, vždy v měsíčních intervalech. Potvrdilo se, že nejhorší výsledky dosáhlo znečištění u tuhých znečišťujících látek PM 10. Lze dovodit, že i tuhé znečišťující látky PM 2,5 by byly (pokud by se stanovovaly) rovněž nevyhovující. Město se staví negativně k možným dalším novým zdrojům znečištění ovzduší. Například odmítá vybudování bioplynové stanice, která by stav životního prostředí určitě zhoršila.

6.8 SWOT analýza

SWOT analýza je zpracována na základě socioekonomického profilu a z rozšířené SWOT analýzy je pro ukázkou zvolena strategie max – min, která využívá silných stránek k eliminaci hrozeb.

6.8.1 Silné stránky (S)

- Zvyšuje se počet obyvatel, především migrací.
- Šenov se nachází v bezprostřední blízkosti průmyslových aglomerací, což je silná stránka z hlediska zaměstnanosti a dostupnosti služeb.
- Dobré dopravní spojení do okolních měst. Šenovem prochází silnice I/11 a ta se napojuje na dálnici D47.
- V Šenově je velká základní škola (27 tříd), do které dojíždí děti i z okolních obcí, tudíž nehrozí zánik.
- V Šenově se nachází i základní umělecká škola.
- Zdravotní středisko poskytující základní zdravotní péči a několik ordinací poskytujících rozšířenou zdravotní péči (gynekologie, urologie, fyzioterapie aj.).
- V Šenově je dům s pečovatelskou službou a služby pečovatelek mohou využívat i ostatní senioři.
- Nachází se zde několik sportovní i zájmových klubů a kroužků (Junák, Šachový oddíl, Myslivecké sdružení, Kynologická organizace, Zahrádkářský svaz, Senior klub Šenov a další).
- Dostatečná obchodní síť, která pokrývá potřeby občanů.
- Příspěvková organizace MěPOS Šenov, která poskytuje údržbové služby nejen městu, ale i občanům.
- Kulturní i přírodní zajímavosti – zámecký park, barokní kostel, komplex rybníků, meandry řeky Lučiny.
- Dobrý charakter krajiny – dva rozsáhlé lesy.
- V blízkosti se nachází hory Beskydy (zhruba 25km) a několik vodních nádrží k rekreaci – např. Žermanická a Těrlická přehrada (zhruba 10km).
- Šenov je členem i sídlem mikroregionu Slezská brána.
- Část města má kanalizaci a v další části je naplánovaná brzká výstavba.

6.8.2 Slabé stránky (W)

- Počet obyvatel neroste přirozenou měrou, ale migrací.

- Šenov se nachází v bezprostřední blízkosti průmyslových aglomerací. Což je slabá stránka z hlediska kvality životního prostředí a jeho neustálé poškozování.
- Většina obyvatel musí za prací dojíždět mimo obec. Nedostatek pracovních příležitostí ve městě.
- Kvalifikace občanů na těžký průmysl – zvýšená pracovní neschopnost.
- Šenov má spíše obytnou funkci, nevyniká průmyslem ani cestovním ruchem.
- Špatná kvalita životního prostředí, především špatný stav ovzduší.
- Kulturní vyžití je na velmi malé úrovni. Chybí kulturní dům a jiné prostory pro kulturní akce.
- Mladí a kvalifikovaní lidé odcházejí z města i z regionu.
- V Šenově se nenachází téměř žádné ubytovací zařízení.
- Špatně umístěná vlakové stanice. Pro většinu obyvatel špatně dostupná.

6.8.3 Příležitosti (O)

- Zájem o pozemky v těchto lokalitách především pro výstavbu rodinných domů. Hlavně kvůli vesnickému charakteru města a však v bezprostřední blízkosti velkých měst.
- V územním plánu se zvýšila plocha pro novou výstavbu rodinných domů téměř o 50 ha.
- Pro plánovanou výstavbu se uvažuje nad zavedení zemních kabelů NN.
- Navrženo rozšíření plynovodní sítě.
- Zlepšování a udržování vzhledu obce a rozšíření nabídky kulturních a sportovních akcí nejen pro obyvatele.
- Zvyšuje se počet vzdělaných lidí. Hodnoty obyvatel s VŠ i SŠ vzděláním jsou nadprůměrné.
- Šenov se nachází v blízkosti hranic jak s Polskem (20km), tak se Slovenskem (50km) – možnost pro podnikatele.

6.8.4 Ohrožení (T)

- Zvyšuje se index stárí, stále více seniorů, než dětí, tím se zvyšuje i průměrný věk obyvatel.
- Nízké hodnoty ukazatele naděje na dožití.
- Ostravský region ani Šenov není lákavou lokalitou pro zahraniční investory a pro podnikání.

- Šenov je v regionu s jednou z největších nezaměstnaností v ČR.
- Nedostatečný příliv kapitálu do Ostravského regionu pro nárůst pracovních míst.
- Význam cestovního ruchu jako předmětu podnikání je podceněn.

6.8.5 Rozšířená SWOT analýza

SWOT analýzu je možné využít jako nástroj k tvorbě strategie. K tomu může vedení města použít čtyři východiska:

- SO (max-max) strategie se snaží využít co nejvíce silných stránek, aby zužitkovala nastalé příležitosti.
- WO (min-max) strategie se zaměřuje na překonání slabých stránek tak, aby bylo možno využít naskytnuté příležitosti.
- ST (max-min) strategie využívá silných stránek k eliminaci hrozeb.
- WT (min-min) strategie řeší kumulaci nepříznivých předpokladů a zaměřuje se na minimalizaci negativních efektů.

(Strategické metody a přístupy dostupné z WWW:<www.regionalnirozvoj.cz>)

Strategie max - min

1. K eliminaci ohrožení - Zvyšuje se index stárí, stále více seniorů, než dětí, tím se zvyšuje i průměrný věk obyvatel. – lze využít silných stránek:
 - *Zvyšuje se počet obyvatel, především migrací.*
 - *V Šenově je velká základní škola, do které dojíždí děti i z okolních obcí, tudíž nehrozí zánik.*
2. K eliminaci ohrožení - Ostravský region ani Šenov není lákavou lokalitou pro zahraniční investory a pro podnikání. – lze využít silných stránek:
 - *Dobré dopravní spojení do okolních měst. Šenovem prochází silnice I/11 a ta se napojuje na dálnici D47.*
 - *Šenov je členem i sídlem mikroregionu Slezská brána.*
3. K eliminaci ohrožení - Nízké hodnoty ukazatele naděje na dožití. – lze využít silných stránek:

- *V blízkosti se nachází hory Beskydy (zhruba 25km) a několik vodních nádrží k rekreaci – např. Žermanická a Těrlická přehrada (zhruba 10km).*
 - *Zdravotní středisko poskytující základní zdravotní péči a několik ordinací poskytujících rozšířenou zdravotní péči (gynekologie, urologie, fyzioterapie aj.).*
 - *Dobrá charakter krajiny – dva rozsáhlé lesy.*
4. K eliminaci ohrožení - Šenov je v regionu s jednou z největších nezaměstnaností v ČR. – lze využít silných stránek:
- *Šenov se nachází v bezprostřední blízkosti průmyslových aglomerací, což je silná stránka z hlediska zaměstnanosti a dostupnosti služeb.*
 - *Dobré dopravní spojení do okolních měst. Šenovem prochází silnice I/11 a ta se napojuje na dálnici D47.*
5. K eliminaci ohrožení - Nedostatečný příliv kapitálu do Ostravského regionu pro nárůst pracovních míst. – lze využít silných stránek:
- *Dobré dopravní spojení do okolních měst. Šenovem prochází silnice I/11 a ta se napojuje na dálnici D47.*
6. K eliminaci ohrožení - Význam cestovního ruchu jako předmětu podnikání je podceněn. – lze využít silných stránek:
- *Dobré dopravní spojení do okolních měst. Šenovem prochází silnice I/11 a ta se napojuje na dálnici D47.*
 - *V Šenově se nachází i základní umělecká škola.*
 - *Nachází se zde několik sportovní i zájmových klubů a kroužků (Junák, Šachový oddíl, Myslivecké sdružení, Kynologická organizace, Zahrádkářský svaz, Senior klub Šenov a další).*
 - *Kulturní i přírodní zajímavosti – zámecký park, barokní kostel, komplex rybníků, meandry řeky Lučiny.*
 - *V blízkosti se nachází hory Beskydy (zhruba 25km) a několik vodních nádrží k rekreaci – např. Žermanická a Těrlická přehrada (zhruba 10km).*

7 Závěr

Cílem této práce bylo vytvořit dokument, který přináší aktuální stav a charakteristiku města Šenov. Součástí je i komparace města Šenov s Moravskoslezským krajem a s Českou republikou. Informace, ukazatele a trendy jsou vyjádřeny pomocí grafů a tabulek.

Šenov je město se svou historií, které se změnilo ze zemědělské malé obce na udržované rozvíjející se město, které stále více láká občany svou výhodnou polohou. Nachází se v regionu s průmyslovou tradicí v blízkosti velkých aglomerací, ale přesto nabízí příjemné bydlení především v rodinných domech a s přírodním okolím.

Na rozdíl od nedalekých obcí má Šenov tu výhodu, že se nachází mezi Ostravou a Havířovem a prochází jím silnice I. třídy. Dopravní spojení do okolních měst a obcí je velmi dobré. Nevýhodou je však špatně umístěna vlaková stanice. Řešením by bylo vybudovat lávku, přes výše zmíněnou silnici I. třídy (Rudná) až k nádraží, čímž by se cesta na nádraží stala pro obyvatele pohodlnější a bezpečnější. Velkým úspěchem města je bezesporu výstavba kanalizace, která je důležitá pro zkvalitnění životního prostředí i pohodlí občanů. V brzké době bude započata další etapa. Město uvolňuje další pozemky pro výstavbu nových domů. Počet obyvatel se tak zvyšuje především migrací.

Občanská vybavenost města je na dobré úrovni. Nejenom co se týče školství a zdravotnictví, ale výhodou je také domov s pečovatelskou službou a dostačující obchodní síť. Dominantním místem je dendrologicky významný zámecký park s krásným barokním kostelem. Slabší místo však je v oblasti kultury. V Šenově chybí kulturní dům. I přesto, že město pořádá každoročně úspěšnou a oblíbenou akci Šenovský jarmark, kulturní vyžití je malé. Chybí více kulturních akcí a zážitků, které obyvatele nejen obohatí, ale také více stmelí.

Velká nevýhoda je také v oblasti životního prostředí. V Šenově a okolí je velmi špatný stav kvality ovzduší. Hlavním zdrojem znečištění jsou průmyslové podniky v ostravské aglomeraci, konkrétně ArcelorMittal.

Vzhledem k omezenému rozsahu této práce nebylo možné analyzovat všechny oblasti do podrobností. Překážkou byl také nedostatek informací, které poskytuje

ČSÚ, protože mnohdy byly informace zveřejněny pouze na úrovni okresů nebo ORP. Mnoho informací, především o technické infrastruktuře, odpadovém hospodářství a životním prostředí bylo poskytnuto z Městského úřadu v Šenově.

V závěru práce je zpracována SWOT analýza, která vyzdvihuje slabé a silné stránky a příležitosti a ohrožení města. Poznatky a informace získané zpracováním této práce by mohly být podkladem pro tvorbu strategických dokumentů města. Dílčí části této analýzy by mohly být využity ke zpracování projektů, které by zvyšovaly kvalitu života obyvatel v Šenově.

Seznam použité literatury

a) Odborná literatura

BAUEROVÁ, Alena a kol. *Řízení obcí I*. Praha: Proffesional Publishing, 2008.

ISBN 978-80-86946-76-4.

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0384-5.

KIŠKA, Ladislav. *Starší historie a pamětihodnosti obce Šenov ve Slezsku*. Šenov: Obecní úřad Šenov, 1991.

LÖSTER, Tomáš a kol. *Statistické metody a demografie*. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2009. ISBN 978-80-86730-43-1.

PÁNA, Lubomír a Miroslav SOMR. *Metodologie a metody výzkumu*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007. ISBN 978-80-86708-52-2.

PAŠÍK, Milan. *Historie města Šenov v datech*. Šenov: Tilia, 2003. ISBN 80-89101-83-5.

TVRDÝ, Ludvík. *700 let Šenova*. Šenov: Místní národní výbor v Šenově u Ostravy, 1986.

WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

b) Elektronické zdroje

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Databáze demografických údajů za obce ČR. *Územní změny, počty obyvatel, narození, zemřelí, stěhování (1971-2010)* [online]. ČSÚ 2012. Dostupné z: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005* [online]. ČSÚ 2012. [cit. 2007-03-03]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/p/4128-04>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Krajská správa ČSÚ v Ostravě. *Dojížděka za prací a do škol v MSK* [online]. [cit. 2005-02-10]. ČSÚ 2012. Dostupné z: <http://www.czso.cz/xt/edicniplan.nsf/p/13-8129-04>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Statistika & My* [online časopis]. [cit. 2012-01-06]. ČSÚ 2012. Dostupné z: http://www.scitani.cz/csu/2012edicniplan.nsf/publ/1804-12-m01_2012.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Veřejná databáze ČSÚ. *SLBD 2001* [online]. ČSÚ 2012. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=20&expand=1&.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Veřejná databáze ČSÚ. *SLBD 2011* [online]. ČSÚ 2012. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/sldbvo>.

DHV. Produkty a služby. *Strategický plán rozvoje města Říčany, analytická část* [online]. © 2001 - 2012 DHV CR. Dostupné z: <http://dhv.cz/article.asp?id=160>.

INTEGROVANÝ PORTÁL MPSV. *Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska* [online]. MPSV 2012. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz>.

LACINA, Jiří. Ekonomický portál euroekonom.cz. *Desetileté ohlédnutí za nezaměstnaností v ČR* [online]. [cit. 2007-07-04]. Dostupné z: <http://www.euroekonom.cz/analyzy-clanky.php?type=jl-nezamestnanost07>.

MATEŘSKÁ ŠKOLA V ŠENOVĚ. *Základní údaje o MŠ* [online]. Mateřská škola v Šenove 2012. Dostupné z: http://ms-senov.unas.cz/?page_id=72.

MĚSTO ŠENOV. Příspěvkové organizace. *MěPOS* [online]. © 2010 Městský úřad Šenov. Dostupné z: <http://www.mesto-senov.cz/prispevkove-organizace/mepos>.

MĚSTO ŠENOV. *Služby obyvatelstvu* [online]. © 2010 Městský úřad Šenov. Dostupné z: <http://www.mesto-senov.cz/sluzby-obyvatelstvu>.

MĚSTO ŠENOV. *Volný čas* [online]. © 2010 Městský úřad Šenov. Dostupné z: <http://www.mesto-senov.cz/volny-cas>.

METODICKÁ PODPORA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE. Strategické přístupy a metody. *Rozšířená SWOT analýza* [online]. GaREP 2012. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/rozsirena-swot-analyza.html>.

NUČENÉ STEZKY. Beskdy.cz. *Naučná stezka – velký okruh v Šenově* [online]. (C) 1998-2012 its Beskydy, s.r.o. Aktualizace 25. 2. 2009. Dostupné z: <http://zajimavosti.beskydy.cz/content/ostravsko-opavsko-poodri-turistika-naucne-stezky-naucna-stezka-velky-okruh-v-senove.aspx>.

PARTNERSTVÍM K PROSPERITĚ. *Studijní opora „Příprava, tvorba a realizace strategických plánů obcí a mikroregionů* [online]. VŠB-TU Ostrava, Ekonomická fakulta. Ostrava, červen 2006. Dostupné z: <http://www.partnerstvi-msk.cz>.

REGION SLEZSKÁ BRÁNA. *Publikace: Region Slezská brána* [online]. [Cit. 2011-06-30] (c) 2009 Region SB. Dostupné z: <http://www.slezskabrana.cz/view.php?cislocclanku=2011060014>.

ÚSTAV ZDRAVOTNICKÝCH INFORMACÍ A STATISTIKY ČR. Zdravotnická ročenka Moravskoslezského kraje [online]. © ÚZIS ČR / IHIS CR 2010. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/katalog/rocenky/zdravotnicka-rocenka-moravskoslezskeho-kraje>.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V ŠENOVĚ. *Historie školy* [online]. © 2008 ZŠ Šenov. Dostupné z: <http://zs-senov.cz/index.php?stranka=historie>.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V ŠENOVĚ. *Výroční zpráva 2011* [online]. © 2008 ZŠ Šenov. Dostupné z: http://zs-senov.cz/download/vyr_zpravy/VZ2011.pdf.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA VILÉMA WÜNSCHE. *Historie školy* [online]. ZUŠ Šenov 2012. Dostupné z: <http://zus-senov.cz/>.

Seznam zkratek

ČEZ – České energetické závody

ČHMÚ – Český hydrometeorologický úřad

ČOV – čistička odpadních vod

ČR - Česká republika

ČSAD – Československá státní automobilová doprava

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

ČSÚ - Český statistický úřad

DPO – Dopravní podnik Ostrava

DPS – domov s pečovatelskou službou

SLDB - Sčítání lidu domů a bytů

EO - ekonomicky aktivní obyvatelstvo

EU – Evropská unie

KO – komunální odpad

ORP - obec s rozšířenou působností

MHD – městská hromadná doprava

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MSK – Moravskoslezský kraj

NN – nízké napětí

NTL - nízkotlaký

OvaK – Ostravské vodárny a kanalizace

SFŽP – Státní fond životního prostředí

SmVaK – Severomoravské vody a kanalizace

STL – středotlaký

TUV – teplá užitková voda

VN – vysoké napětí

VTL – vysokotlaký

VVN – velmi vysoké napětí.

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne:

.....
jméno a příjmení studenta